

FİLİPİNLER

ÜLKE RAPORU

Hazırlayan : **Sevilay BAYAR**
Ankara - April, 2011

T.C. Başbakanlık
Dış Ticaret Müsteşarlığı
İHRACATI GELİŞTİRME ETÜD MERKEZİ

FİLİPİNLER

Temel Sosyal ve Ekonomik Göstergeler

Temel Sosyal Göstergeler

Resmî Adı	Filipinler Cumhuriyeti
Nüfus	92,2 milyon 2009 yılı tahmini
Yüzölçümü	300.179 km ²
Başkent	Manila
Para Birimi	Filipin Pezosu (P)
Diller	Filipin dili, İngilizce
Dinler	Hristiyan
Başlıca Şehirleri (2007 yılı sayımı) milyon	Metropolitan Manila(11.553), Manila (1.661), Quezon City (2.679), Kalookan (1.379),Pasig (617),Taug City (613),Valenzuela(569)

Kaynak: EIU (The Economist Intelligence Unit), Country Report, January 2011.

Temel Ekonomik Göstergeler

	2006a	2007a	2008a	2009a	2010b
GSYİH (milyar dolar)	117,5	144,1	167,2	161,1	199,8
GSYİH gerçek büyümesi (%)	5,3	7,1	3,7	1,1	6,8
Enflasyon (%)	6,2	2,8	9,3	3,2	3,8
Kişi Başına GSYİH(satın alma gücü paritesine göre)\$	2.950b	3.187b	3.310b	3.310	3.487
İhracat (fob) (milyar \$)	47,4	50,4	49,0	38,4	51,7
İthalat (fob) (milyar \$)	54,0	57,9	60,4	45,8	60,5
Cari İşlemler Dengesi (milyar \$)	5,3	7,1	3,6	8,5	11,4
Döviz Rezervleri (milyar \$)	22,9	33,7	37,5	44,2	54,2
Toplam Dış Borçlar (milyar \$)	60,2	65,9	64,8	62,9b	62,5
Ortalama Döviz Kuru (P/\$ paritesi)	51,31	46,15	44,32	47,68	45,08

a gerçekleşen b EIU tahmini

Kaynak: EIU (The Economist Intelligence Unit), Country Report, January 2011,

Genel Bilgiler

Coğrafi Konum

Filipinler 880'inde yerleşim bulunan 7107 ada ve adacıktan oluşmaktadır. Ülkenin kuzeyde Manila'nın da bulunduğu Luzon, orta kesimde Visayas ve güneyinde Mindanao olmak üzere başlıca üç ada grubu bulunmaktadır.

17 Bölge, 79 İl ve 1495 Belediye'den oluşmaktadır.

İklim tropikaldır. Sıcaklık 21-32 C arasında değişmektedir. Nemli (Haziran-Ekim) ve Kuru (Kasım-Mayıs) olmak üzere iki mevsim vardır.

Siyasi ve İdari Yapı

Tarihçesi

Filipinler, Negritolar, Proto-Endonezyalılar, Malaylar ve Çinlilerle meskun toplam 7.100 ada ve adacıktan oluşmaktadır. 15. yüzyıl sonlarında Hint Okyanusu'ndan ve Endonezya'dan bölgeye gelen Müslüman tacirler, Filipin adalarına İslamiyet'i yaymışlardır.

Takımadalar 1521 yılında Macellan tarafından keşfedilmiş ve 1565 yılında Meksika'dan gelen Legazpi

tarafından adalar üzerinde İspanyol hakimiyeti kurulmuştur. İspanyol hakimiyeti ile takımadalarda politik olarak birlik sağlanmıştır. Bu dönemde, misyonerler yoluyla Hristiyanlık yayılmıştır.

Sırasıyla Portekizliler, Çinliler ve Hollandalılar, İspanyolların bölgedeki hakimiyetini yıkmaya çalışmışlardır. İngilizler, 1762 ve 1763 tarihlerinde Manila'yı iki kez işgal etmişlerdir. Bu yıllardan başlayarak, Süveyş kanalının açılmasına bağlı olarak Avrupa'dan ulaşım süresinin kısalmasının da etkisiyle Filipinler'de milliyetçi görüşler gelişmeye başlamıştır.

Nisan 1898'de İspanyollarla savaşa giren Amerikalılar, Mayıs 1898'de Manila'yı ele geçirmişlerdir. 10 Aralık 1898'de imzalanan Paris Anlaşması ile Filipinler ABD'ye bağlanmıştır. ABD ülkede sivil bir yönetim kurmuş, 1916 yılında çıkarılan Filipinler Özerklik Yasası, Amerikan tipi iki meclisli bir yasama sistemi oluşturmuştur.

24 Mart 1934 tarihinde ABD'ye bağlı "Filipinler Milletler Topluluğu"nun kurulduğu ilan edilmiş, bu 14 Mayıs 1935'de yapılan plebisitle onaylanmış ve 10 yıllık bir geçiş döneminin ardından, 4 Temmuz 1946 tarihinde Filipinler tam bağımsızlığını kazanmış, Roxas Cumhurbaşkanı olmuştur.

Siyasi ve İdari Durum

Yasama

Filipinler, ABD yönetim modeline dayalı, Başkanlık sistemiyle yönetilen çoğulcu bir demokrasidir. Yaşama görevi, Temsilciler Meclisi ve Senato'dan oluşan iki meclisli Kongre, yürütme görevi ise, doğrudan halk oyuyla seçilen Başkan tarafından yürütülmektedir. Yasama organı, seçim bölgesi esasına göre seçilen 268 üyeli Temsilciler Meclisi ve ulusal oyla seçilen 24 üyeli Senato'dan oluşmaktadır.

1987 yılında yürürlüğe giren Anayasaya göre, yürütmenin başı, Devlet Başkanı ve Silahlı Kuvvetlerin Başkomutanı olan Başkan, 6 yıllık tek bir dönem için doğrudan halk oyuyla seçilmektedir. Anayasaya göre, Başkanın Temsilciler Meclisi'nin onayına bağlı olarak, azami 60 gün süreli sıkıyönetim ilan etme hakkı bulunmaktadır. Başkanın Meclis'i feshetme yetkisi bulunmamaktadır. Ayrıca, Başkanın yasalara ilişkin olarak kullanabileceği veto hakkı, yasama organının 2/3 çoğunluğuyla ilga edilebilmektedir.

Öte yandan, Başkan tarafından atanan ve Temsilciler Meclisi tarafından atamaları onaylanan Bakanlar Kurulu üyelerinin, "kuvvetler ayrılığı" ilkesi çerçevesinde Meclis üyesi olmamaları Anayasanın amir hükmüdür. Yasama organının alt kanadını oluşturan Temsilciler Meclisi üyeleri, üç yılda bir yapılan genel seçimlerle belirlenmektedir.

Yargı

Yargı yetkisi bağımsız mahkemelerdedir

Nüfus ve İşgücü Yapısı

2007 Ağustos ayı nüfus sayımına göre, Filipinlerin nüfusu 85,57 milyondur. Nüfus artış oranı son on yılda yavaşlamıştır. 2000-2007 yılları arasında nüfus artış oranı %1,9'dur. Bu yavaşlama, doğum ve ölüm oranlarındaki düşmeyi ve çocuk ölümlerindeki azalmayı yansıtmaktadır. Filipinlerin nüfusu oldukça gençtir. 2006 yılında, nüfusun %35'inin 15 yaşın altında olduğu tahmin edilmektedir.

Nüfus, başkent Manilada ve komşu bölgesi olan merkezi Luzon'da yoğunlaşmıştır. Oysa, Mindanao, Negros ve diğer güney adalarında nüfus dağınık, seyrek yerleşiktir. Kırsal kesimde yaşayan nüfus oranı, 1960'lı yıllarda %70 iken 2000li yıllarda %48'e düşmüştür. İşçilerin büyük bir kısmı ise sürekli yada geçici olarak yurt dışında çalışmaya gitmektedirler.

İstihdam

Ülkede işsizlik ve eksik istihdam çok büyük boyutlardadır. Yaklaşık 11 milyon Filipinli yurt dışında çalışmaktadır. Her yıl 1 milyon Filipinli çalışmak için yurt dışına gitmektedir. Çalışmak için en popüler yer A.B.D'dir. 4 milyon Filipinli A.B.D.'de yaşamaktadır. Bunu Suudi Arabistan izlemektedir. 2 milyon Filipinli'de Suudi Arabistan'da yaşamaktadır. Filipinlerin yurt dışına devam eden göçleri ülkedeki işsizlik problemini bir dereceye kadar çözmektedir. Bununla birlikte, her yıl bir çok insanın iş bulmak için yurt dışına gitmesi uzun dönemde beyin göçü endişesini de beraberinde getirmektedir.

Ticari birlikler zayıf ve sendikalaşma düşüktür.

Eğitim

Eğitim standartları son derece yüksektir. 2006/2007 yıllarında ilkokula kayıtlar, %83,2, orta okula kayıtlar %58,6 oranındadır. Yükseköğül eğitimi ise giderek artmaktadır. Nüfusun %93,4'ü okur yazar durumdadır.

Doğal Kaynaklar ve Çevre

Deniz ürünleri Filipinler sularının 167 milyon hektarından elde edilmektedir. Ülkenin az tuzlu balık havuzları, Güneydoğu Asya'daki en gelişmiş balık havuzlarını oluşturmaktadır.

Filipinler ormanları, tropik yağmur ormanları türündendir. Ülke kara alanının neredeyse yarısı ormanlık arazidir.

Filipinler dünyanın en fazla maden kaynaklarına sahip ülkeleri arasındadır. Dünyanın en fazla bakır,

altın ve krom rezervlerine sahiptir. Diğer önemli madenler arasında nikel, gümüş, kömür, alçıtaşı ve sülfür gelmektedir. Ayrıca kil, kireçtaşı, mermer, silikat ve fosfat açısından da zengindir. Palawan bölgesinde doğal gaz rezervleri bulunmaktadır.

Filipinler 1970 ve 80'lerde dünyanın ilk 10 altın ve bakır üretici ülkesi arasında olmasına rağmen, bugün düşük maden fiyatları, yüksek üretim maliyetleri ve altyapı yatırımlarındaki yetersizlikler nedeniyle anılan kaynaklarından yararlanamamaktadır. Hükümet madencilik alanına yabancı yatırımları çekmek amacıyla 2004 yılı Aralık ayında % 100 yabancı sermayeli firmaların geniş çaplı madencilik yatırımlarına izin veren bir kanun çıkartmıştır.

Ülkenin doğal kaynakları, ada boyunca dağınık olarak yer almaktadır. Ancak, adanın üçte birinde daha araştırma yapılmamıştır. Ülkenin, 1996 yılındaki en son mevcut olan verilerine göre, 4,8 milyon ton bakır, 1,1 milyon ton nikel, 36.687 ton kromit, 226.852 ton altın, ve 484.696 ton demir rezervleri olduğu tahmin edilmektedir. Geniş ölçüde kömür ve linyit yatakları mevcuttur. Ancak, 360 milyon tonluk kömür rezervleri ortaya çıkarılmıştır. Bu rezervlerin %40'ı Semirara adasındadır. Potansiyel rezervler ise 1,6 milyar ton olarak tahmin edilmektedir. Aynı bölgedeki Malampaya arazilerindeki gaz rezervleri oldukça zengin olup, 2,8-3,5 kübik fittir.

Dahil Olduğu Uluslararası Anlaşmalar

Filipinler ASEAN üyesi olarak, ASEAN Serbest ticari alanı tesisi için yükümlülükleri doğrultusunda birlik üyesi menşeli mallarda gümrük vergilerini ve tarife dışı engelleri kaldırmaktadır. ASEAN Ülkeleri 2015 yılına kadar ASEAN Ekonomik Topluluğunu gerçekleştirmekte mutabakat sağlamışlardır. Bu doğrultuda, Filipinler Harmonize Tarife Cetvelindeki ürünlerin % 99'unda gümrük vergilerini ASEAN ülkeleri için 0'ya indirmiştir.

Filipinler diğer taraftan, ASEAN'ın Çin, G. Kore ve Avustralya-Yeni Zelanda ile yapmış olduğu serbest ticaret anlaşmalarında bu ülkeler menşeli mallar için öngörülen tercihli gümrük vergi oranlarını uygulamaya başlamıştır.

Diğer taraftan, Filipinler Japonya ile 2006 yılında Ekonomik Ortaklık Anlaşması imzalamıştır. Ülke, Japonya ve Hindistan ile serbest ticaret anlaşması müzakereleri sürdürmektedir.

APEC, AsDB, ASEAN, CCC, CP, ESCAP, FAO, G-24, G-77, IAEA, IBRD, ICAO, ICFTU, ICRM, IDA, IFAD, IFC, İFRCS, İHO, İLO, IMF, IMO, İnmarsat, Intelsat, Interpol, İOC, İOM, İSO, İTU, NAM, ÖPCW, UN,8UNCTAD, UNESCO, UNHCR, UNIDO, UNMIK, UNTAET, UNU, UPU, WCL, WFTU, WHO, WIPO, WMO, WTO, WTO

Genel Ekonomik Durum

Ekonomik Yapı

2009 yılı itibariyle, sanayi sektörü Gayri Safi Yurt İçi Hasıla'nın %30,2'sini, hizmet sektörü %55'ini, tarım sektörü ise %14,8'ini oluşturmaktadır. Son yıllarda gelişen sektör hizmet sektörü, özellikle de mali sektör olmuştur. Tarım sektörünün payı ise hava koşullarına bağlı olması nedeniyle değişkendir.

2009 yılı itibariyle kişi başına milli gelir 1.644 ABD Doları olup satınalma gücü paritesine göre bu meblağ 3.310 ABD Doları seviyesindedir.

Son bir kaç yıldaki büyümenin ana nedeni ise özel tüketimdeki artış olmuştur. Bunun en önemli sebebi ise Filipinli işçilerin yurt dışından gönderdikleri paralardaki artıştır. 2009 yılında özel tüketim Gayri Safi Yurt İçi Hasılanın %73,9'unu oluşturmaktadır. Ekonomi aynı zamanda güçlü ihracat artışı ile özellikle toplam ihracatın üçte ikisini oluşturan elektronik mallar ihracatıyla da desteklenmiştir. Hükümetin tüketim harcamaları ise 2009 yılında Gayri Safi Yurt İçi Hasılanın %10,5 ini oluşturmaktadır.

Hızla gelişen Asya ekonomilerindeki, büyümenin ana etmenlerinden biri, İkinci Dünya Savaşından beri, yüksek düzeydeki yatırımlar olmuştur. Bu ekonomilerin çoğu, en güçlü büyüme dönemlerinde, yatırımlar Gayri Safi Yurt İçi Hasılanın %25-30 oranında yer almaktadır. 2007 yılında Çin bu oranı aşarak yatırımlar GSYİH'nin %40'ını oluştururken, bunun tam tersine Filipinler'de yatırımlar 2009 yılında GSYİH'nin %14,7 sini oluşturmaktadır.

2009 yılında sabit sermaye yatırımlarındaki düşüş %0.4 olmuştur. 2011-2015 yılları arasında yatırımlarda düşük oranlı bir artış beklenmektedir. Bu dönemde sabit sermaye yatırımlarının GSYİH'ya oranı ortalama %14.8 olarak tahmin edilmektedir.

Ülke dış ticaret açığına rağmen cari işlemler fazlası vermektedir. Yurtdışındaki Filipinli işçilerin ülkeye gönderdiği döviz ve turizm gelirleri bu fazlanın verilmesini sağlamaktadır. Cari işlemler fazlası 2009 yılında 8.6 milyar ABD Doları olmuştur. 2000 yılında 2,2 milyar A.B.D Doları olan cari açık, GSYİH'nin %2,92unu oluştururken, 2009 yılındaki fazla 8,6 milyar A.B.D Doları GSYİH'nin %5,3'ünü oluşturmaktadır.

Ekonomi Politikaları

Filipinler'de uygulanan ekonomin politikalarının başlıca amacı, sürdürülebilir temelde bütçe gelirlerini artırmaktır. Son yıllarda vergi gelirlerinin GSYİH'nin %13'ü civarında olması, hükümetin fiziksel ve sosyal altyapı için yeterince yatırım yapmadığını göstermektedir. Bu da, Filipinlerin önemli ölçüde kaynaklarını harekete geçirmede ciddi darboğazla sonuçlanmıştır. Bu durum, mali dengeyi sağlamadaki öncelikler, kalkınma harcamalarıyla, özellikle devamlı süre gelen gelir eksikliği nedeniyle daha da kötüleşmiştir. Ancak, hükümet bütçe açıklarını 2003 yılında kontrol etmeye başladığından beri, bütçe açıkları her yıl düşmektedir. 2006 yılında bütçe açıklarında 2005 yılı ile karşılaştırıldığında dikkat çekici bir azalma meydana gelmiştir. (146,5 milyar Filipinler pesosundan yani 2,7 milyar ABD Dolar'ından 62,2 milyar Filipinler Pesosuna düşmüştür.) 2005 ve 2006 yıllarında uygulamaya konan vergi gelirlerini artırmaya yönelik bir paket programın sonucudur. Alkol ve tütündeki vergi gelirlerindeki artış, bir kaç istisna hariç KDV (%12) oranlarında iki puan artış, kurumsal vergi gelirlerinde üç puan artışı paket programa örnek olarak verebiliriz. Bu artışlar, 2006 yılında vergi gelirlerini %21,8 oranında artırmış olup, 1999 yılından beri ulaşılan en yüksek noktadır. GSYİH'nin %14,3'ünü oluşturmaktadır.

Denk bütçe öngörülmemekle birlikte bütçe açıklarının azaltılması yönünde hükümetin çalışmaları devam etmekte olup, bütçe açığının 2013 yılında GSYİH'nin %2 sine düşmesi öngörülmektedir.

Mali politikada önemli bir değişiklik, 2001 yılında başlayarak, Filipinler Merkez Bankası tarafından enflasyonun düşürülmesi hedeflenmiştir. IMF tarafından izlenen parasal hedefleri karşılamak için, Pesonun değerindeki ani dalgalanmaları karşılamak ve Pesonun değeri düştüğünde bir dereceye kadar destek sağlamak gibi geleneksel olarak bir dizi faiz oranları artışı mevcuttur. Merkez Bankası, son bir kaç yılda istikrarlı enflasyon karşısında oldukça aktif parasal politika uygulamıştır. 2005 yılında faiz oranlarının artmasından sonra, Merkez Bankası, 2007 yılı Temmuz ayında enflasyonun önemli ölçüde düşmesine karşılık olarak, sözkonusu faiz oranlarını indirmiştir. İlk kez Kasım 2007 yılında artmaya başlayan ve artmaya devam eden enflasyona rağmen, Merkez Bankası dört ay boyunca Ocak 2008 yılına kadar gevşek para politikasını sürdürmeye devam etmiştir. İthal edilen petrol ve gıda fiyatlarının maliyetlerini düşük tutmak için, faiz oranlarını artırmada yavaş davranmıştır.

Merkez Bankası faiz oranlarını 2009 seviyelerinde muhafaza etmiş olup, faiz oranı %4 seviyesindedir. Merkez Bankası pesonun aşırı değerlenmesini önlemek yönünde bir çaba içerisinde değildir. Peso 2009 yılı sonuna göre ABD Doları karşısında %12 oranında değer kazanmıştır. Muhtemel faiz artışları 2011 yılında öngörülmektedir.

Asya mali piyasalarına gelişmiş ülkelerin ilgisi, hükümete uzun vadeli borçlanma imkanı vermiş, ayrıca borç vadeleri uzatılmıştır. Hükümet 5-10 yıl vadeli bonoları 20-25 yıllık vadeli bonolarla değiştirmeyi öngörmektedir. Pesoya ilgi peso cinsi borçlanma imkanını keza hükümete vermiştir. Bu durum dövizle borçlanma riskini azaltmaktadır. Toplam dış borçların GSYİH içerisindeki payı son yıllarda düşmektedir. 2006 yılında % 51,3 olan bu oran 2010 yılında %31,1'e düşmüştür. Toplam dış borç miktarı 2010 için 61.8 milyar ABD Doları olarak tahmin edilmektedir.

İç talepteki artış, uluslararası petrol fiyatlarındaki yükseliş ve düşük pirinç hasatı nedeniyle enflasyon 2010 yılında yükseliş göstermiştir. 2009 yılında %3.2 olan enflasyon 2010 yılında %3.9'a ulaşmıştır. Yüksek işsizlik oranı ücret artışlarını önlemektedir.

Ekonomik Performans

1997-1998 Asya ekonomik ve mali krizini geride bıraktıktan sonra, Filipinler ekonomik büyümesi ihracat ve yatırıma dayanmaktadır. El Nino kasırgası gibi doğa olayları da aynı döneme denk gelmiştir. Bu dönemdeki GSYİH büyümesi 1990 lı yılların başlarındaki oranlara dönmüştür. 2003-2007 döneminde GSYİH büyümesi %5,8 oranında gerçekleşmiştir. Bununla birlikte, büyümenin ana etmenleri değişmiştir. İhracatın büyümeye katkısı yıldan yıla farklı olurken, GSYİH'nin %70'ini oluşturan, fazla özel tüketimle rağmen, Filipin elektronik talebindeki eğilimin ve yatırımların büyük ölçüde yansımaları son derece yavaş olmuştur. Ancak, ekonomik gelişmenin dayanağını oluşturmaktadır.

GSYİH büyümesi 2003-2004 yıllarında ivme kazanmış ve dış talepteki güçlü iyileşmeye, özel tüketim büyümesindeki hızlı artışın devamlılığı eşlik etmiştir. 2004 yılında ihracat mal ve hizmetleri 2003 yılına göre %15 oranında artmıştır. İthalattaki artış ise %5,8 oranındadır. GSYİH büyümesi 2005 yılında yavaşlamıştır. Tarım, El Nino Kasırgasının tekrarlamasıyla zor hale gelmiştir. İhracat, elektronik eşya talebindeki durgunluk yüzünden yavaşlamıştır. Takip eden yıllarda ise tarım yeniden toparlanmış, tüketim artmış ve ihracat artışı iki katına çıkmıştır. Böylece GSYİH büyümesi %5,4 olmuştur. Büyüme 2007 yılının ilk çeyreğinde, ihracatın azalması, özel tüketim artışının yavaşlaması GSYİH büyümesini yavaşlatmıştır.

Dünyada 2008 ve 2009 yıllarındaki global durgunluğun etkisinin azalması ile birlikte 2010 yılında GSYİH'nin % 6.2 oranında artması, 2011 yılında ise ekonomik büyümenin %4.8 olması beklenmektedir.

Batı ekonomilerinde gevşek para politikalarının izlenmesi büyük miktarda sermayenin Asya ülkelerine özellikle portföy yatırımları şeklinde gelmesine neden olmuştur. Filipinlerde de bu şekilde sermaye akışı bulunmaktadır. Bu durum, global ekonomide bir yavaşlama olması durumunda, ekonomik büyüme için önümüzdeki dönemde bir risk oluşturmaktadır.

Ekonomide Geleceğe Yönelik Beklentiler

Ekonomide Geleceğe Yönelik Beklentiler

	2010b	2011c	2012c	2013c

2011 tahmini c EIU öngörüsü	2004	2005	2006	2007
Enflasyon (%)	3,9	3,9	4,4	4,7
İşsizlik oranı (%)	7,5	7,3	7,1	6,9
İhracat (fob) (milyar \$)	46,0	51,8	58,2	64,2
İthalat (fob) (milyar \$)	57,4	64,2	70,9	77,1
Cari İşlemler Dengesi (milyar \$)	8,8	8,8	9,9	10,5
Toplam Dış Borçlar (milyar \$)	61,8	59,6	58,5	57,9
Ortalama Döviz Kuru (Rp/\$ paritesi)	44,54	43,75	43,25	42,75

b EIU tahmini c EIU öngörüsü

Kaynak: EIU (The Economist Intelligence Unit), Country Report, November 2010, Philippines.

Enflasyon

Yıllık ortalama tüketici fiyat enflasyonu (TUFİ) son on yıllarda önemli ölçüde dalgalanmaktadır. Filipinlerde gıda tüketici fiyatlarının %50'sini oluşturmaktadır olup, yiyecek fiyatlarının (özellikle pirinç), tüketici fiyatlarının tamamı üzerinde büyük bir etkisi vardır. 2004 yılı Aralık ayında %8,6 ile en üst noktaya ulaşan enflasyon oranı giderek azalarak, 2005 yılında %7,7, 2006 yılında ise %6,2 olmuştur. 2007 yılında enflasyonda önemli oranda bir düşüş gerçekleşmiştir. 2007 yılı Mart ayında enflasyon oranı, 20 yılın en düşük seviyeli olan rakamı olan %2,2 olarak gerçekleşmiştir. 2007 yılı ortalaması ise %2,8'dir. Bunun en önemli nedeni, 2007 yılında Peso'nun A.B.D. Doları karşısında güçlenmesidir. Bununla birlikte, 2007 yılı Kasım ayından itibaren, enflasyon oranı tekrar artmaya başlamış ve 2008 yılı Temmuz ayında son 17 yılın en yüksek rakamı olan %12,2'ye ulaşmıştır. Bunun nedenleri ise, Peso'nun A.B.D Doları karşısında zayıflaması, dünya petrol fiyatlarındaki dalgalanmalar ve yüksek pirinç fiyatlarıdır.

Bölgesel Eğilimler

Refah bakımından bölgeler arasında farklılıklar vardır. Manilada yer alan NCR, ekonomik çıktılarının beşte ikisini oluşturmaktadır olup, kişi başına düşen milli gelir, ulusal ortalama olan 69.362 Peso'nun (1.352 A.B.D Doları) üç katıdır. Diğer bir bölge olan Cordillera Administrative Region da, kişi başına düşen milli gelir, ulusal ortalamasının üstündedir. ARMM (Autonomous Region of Muslim Mindanao) daki rakamlar ulusal ortalamasının üçte biri kadardır. Bölgeler arasındaki gelir farklılıklarının oluşmasının başlıca sebebi, sanayi faaliyetlerinin ve yabancı yatırımların Manila, Luzon ve Calabozan bölgelerinde yoğunlaşmasından kaynaklanmaktadır.

Sektörler

Tarım ve Hayvancılık

Tarım, ormancılık ve balıkçılık ülke ekonomisinde önemli rol oynamaktadır. Ülke nüfusunun % 70'lik bölümü kırsal alanda yaşamakta ve yine nüfusun üçte ikilik kısmının geçimi çiftçiliğe dayanmaktadır.

Filipinlerin en önemli tarım ürünleri arasında şeker kamışı, pirinç, hindistan cevizi, muz, mısır, mango yer almaktadır. Ülkede hayvancılık, kümesçilik ve balıkçılık önemlidir.

Halkın temel besin kaynakları arasında pirinç, balık, sebze, tavuk ve domuz yer almaktadır.

Tarım, imalat sanayine göre ülkenin önemli istihdam kaynağı olmasına rağmen, GSYİH'daki payı son yıllarda azalmıştır. 2009 yılında tarımın GSYİH içindeki payı 14,8 olmuştur. 2010 yılında ise 13,6 olduğu tahmin edilmektedir. Tarımsal ihracat, önceleri ülke ihracatının tamamını teşkil etmekle birlikte, son dönemde yalnızca dış gelirlerin %3'ünü oluşturmaktadır. Sektörde, en önemli ürünleri geleneksel ürünlerden olan ve tamamen iç tüketimde kullanılan pirinç ve dünya üretiminin yaklaşık yarısını oluşturan kokonot yer almaktadır. Ürün fiyatlarındaki gelişimin enflasyon ve kırsal kesimin gelirleri üzerindeki etkisi önemlidir.

Pirinç, büyük ölçüde kasırga bölgesi olan Luzon'da yetiştirilmektedir. 2007 yılında %68'i sulanan, 4,27 hektarlık alanda pirinç üretimi yapılmıştır. Kokonot ise 3,36 Hektarlık alanda ve yarısından daha fazlası da Mindado'da yetiştirilmektedir. Her iki durumda da hem pirinç hem de kokonotta üretim küçük ölçeklidir. Giderek artan pirinç üretimi ve daha fazla alanın kullanılması yüzünden, kokonot üretimi, 1995 yılından beri düşme eğilimindedir.

Sanayi

Sanayi ülkenin en önemli üretim sektörlerinden biridir. 2009 yılında GSYİH'nın %30,2'sini oluşturmaktadır. Sektör, 1950 ve 1960 lı yıllarda, ithal ikameli politikalar ve yerel sanayiye yüksek düzeyde koruma sayesinde hızla gelişmiştir. Başlangıçta ithal maddelere büyük ölçüde bağımlı olan tüketim mallarını bir araya getiren sanayilerde büyüme görülmüştür. Hükümet, 1980'li yılların başlarında, ağır ve orta sanayi geliştirmek için bir program başlatmıştır. Hükümetin katılımı ile bakır dökümhaneleri, kimyasal kompleksler, fosfat gübre fabrikası, düşük kapasiteli dizel motor fabrikası

kurulmuştur. Çimento fabrikası genişletilmiştir. Bununla birlikte, imalat sanayinin yapısı, büyük ölçüde, tüketim mallarının üretimine yönelik olmuştur. 1970 li yıllardan beri imalat sanayinin özellikle elektronik ve otomotiv parçalarında emek yoğun olarak ve ihracat ağırlıklı gelişmesine rağmen, üretim yerel pazarlara yönelik olarak kalmıştır.

İmalat sektörü ihracatının genişlemesi, ihracata yönelik bölgelerin (EPZs) oluşturulması ile teşvik edilmiştir. Bu bölgelerdeki şirketler, imalat sanayine yönelik gümrük vergisi ve harçlarından muaftırlar. Ayrıca, buna ilave olarak, teşvikler verilmiştir. Bu çerçevede ilk bölge Bataan'da Mariveles'te kurulmuştur. Diğer bölgeler ise Manila'nın kuzey doğusunda Mactan adasında geliştirilmiştir. 2006 yılında bu bölgelerde yaklaşık 545 bin işçi doğrudan 700 bin işçi de dolaylı olarak istihdam edilmektedir. Aynı yılda EPZs bölgelerinden 36,1 milyar ABD Dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir.

Filipinler ASEAN içinde ihracata yönelik yabancı sermaye çekmeye devam etmektedir. Ancak, bazı sorunlarla karşılaşmaktadır. Sürekli büyüyen ve düşük maliyetli üretim yapan Çin ile rekabet önemli sorundur.

2008 yılı itibarıyla ülkede 20 ve üzerinde işçi çalıştıran imalathane sayısı 4.603'dür. Bu sayı ülkedeki tüm işletmelerin %21,92unu teşkil etmektedir. Bu işletmeler 862.665 kişi istihdam etmekte olup bu sayının %14,7'si elektronik parça üreten imalathanelerde, %9,6'sı hazır giyim işyerlerinde, %7,8'i gıda imalathanelerinde çalışmaktadır.

Madencilik

Madencilik ürünleri üretimi son yıllarda artmaktadır. Ancak, 2007 yılında GSYİH'daki payı hala %1,6 oranındadır. Çin'den kaynaklanan talep nedeniyle 2005 yılında madencilik sektöründe yabancı yatırımlarda büyük ölçüde artış olmuştur. Didipiodaki altın ve bakır yataklarındaki gelişme, Palawandaki nikel işletimi ve Rapu Rapudaki bakır ve çinko madenleri de dahil olmak üzere, 2005-2007 yıllarında, toplam madencilik sektöründe 1,3 milyar ABD Doları yatırım yapılmıştır. Mineral ihracatından elde edilen gelirler %151 oranında artarak, toplam ihracattaki payı, 2005 yılında %2'den %5,5'a çıkmıştır. Ancak, 2007 yılında büyüme yavaşlamış ve %2,1 oranında kalmıştır.

Sektördeki yatırımların çoğu, maden sanayindeki gelişmeler, çevreye ve yerel halkın refahına etkisi nedeniyle, sıkıntılara neden olmuştur. Rapu Rapu madeni açılışından dört ay sonra, yerel su yoluna siyanür sızıntısı nedeniyle, kapanmak zorunda kalmıştır. Üretim Şubat 2007'ye kadar devam etmiştir. Ancak, ödeme problemleri nedeniyle üretim 12 ay askıya alınmıştır. Didipioda benzer mali sorunlar yaşanmıştır. Madenin sahibi ile yerel otoriteler arasında, taşocakçılığı izninden dolayı anlaşmazlık meydana gelmiştir. Güney Cotabadaki Tampakan bakır madencilik projesinin tesisleri, 2008 yılı Ocak ve Haziran aylarında isyancılar tarafından saldırıya uğramıştır.

İnşaat

İnşaat sektörü, 1990'ların ortalarında dinamik bir büyüme kaydetmiştir. Ancak, bölgesel mali kriz nedeniyle 1997-1998 yıllarında önemli bir düşüş meydana gelmiştir. Hükümetin sermaye harcamalarındaki kısıtlamalar, ve yavaş ilerleyen özel talep nedeniyle, iyileşme düzensiz olmuştur. 2005 yılındaki düşüş % 5,9 olduktan sonra, 2006 yılında, hükümet harcamalarındaki önemli artışlarla da desteklenmek suretiyle, inşaat sektöründeki katma değer %9,6 oranında artmıştır.

Ulaştırma ve Telekomünikasyon Altyapısı

Ulaşım altyapısı yetersizdir. Bu durumun nedeni gelişmemiş altyapıdan kaynaklanmaktadır. Ayrıca 1997-1998 Asya Krizi nedeniyle yatırımlarda görülen azalma da altyapı yetersizliğini devam ettirmiştir. 1990'lı yıllardan beri, pek çok ciddi eksikliklerle mücadele edilmektedir. Birçok alt yapı projesi şu anda yapım aşamasındadır. Sistem temel olarak çift yönlü olup, kara yollarında %40 oranında yük, %10 oranında yolcu, deniz yollarında % 40 oranında yük, %10 oranında yolcu taşınmaktadır. Hava yollarında ise, yolcu taşımacılığı adalar arasında yolcu taşımacılığına yöneliktir. Demir yolu taşımacılığı minimum düzeydedir.

Ülkeyi zayıf ulaşım ağından kurtarmak amacıyla bir dizi proje devam etmektedir. Bunlar arasında, stratejik noktalar aralararası hava alanlarının yapımı ve var olanların yenilenmesi, yeni otoyol, liman ve kitle ulaşım araçlarının yapımı yer almaktadır.

Hükümet yabancı yatırımcıları çekmek amacıyla "yap-işlet-devret" modelini yürürlüğe koymuştur.

Demiryolları

Daha önce yapılan harap olmuş yıkık dökük demiryolu ağı iyileştirilmekte ve genişletilmektedir. 2006 yılının ortalarında, Calocan'dan Manilaya, Malolas ve Bulacan'a uzanan 32 km'lik mevcut rayların çalışması amacıyla, kuzey demiryolunun yeniden inşasına başlanmıştır. Bundan sonraki adım ise, Malolas'tan Clack Special Economic Zone ve Pampangaya kadar 48 km'lik demiryolu yapımı olacaktır. 2010 yılına kadar toplam 80 km'lik demiryolu faaliyete geçmiştir.

Karayolları

2000 yılının sonlarında 201.834 km'lik kara yolu ağı ile kaplanmaktadır. Tüm yolların yalnızca %21'i asfaltla kaplıdır. 2006 yılında 28.980 km'lik kara yolu "ulusal yol" olarak sınıflandırılarak %71'i asfaltla kaplanmıştır. Ara yolların durumu son derece zayıftır. Karayollarının gelişimi için yatırımlara önemli ölçüde ağırlık verilmiştir. Kuzey Luzon otobanı iyileştirilmiş olup, güney Luzon otobanı ile birleştirilme

çalışmaları devam etmektedir.

Limanlar

Filipinlerin coğrafi konumu itibarıyla, gemi ile taşımacılık hizmetlerinin ve liman olanaklarının önemi büyüktür. Birbirine yakın 1500 liman faaliyettedir. Ancak, bunların altısı, Manila, Cebu, Iloilo, Cagayan de Oro, Zamboanga, ve Davao kamu liman trafiğinin %80'ini yerine getirmektedir.

Havayolu

85 tane ulusal havaalanı vardır. Manila, Cebu, Davao, Subic, Clarck, Laoag, Zamboanga, ve General Santos olmak üzere altı tane de uluslararası hava alanı mevcuttur. Yerel hizmetlerin şartları iyileştirilmektedir. Havacılık sektörü özelleştirilmiştir. Yeni havayolları faaliyete geçmiştir.

İletişim

İletişim sistemi yetersiz olup, güvenilir değildir. 1980 li yıllarda 100 kişiden sadece 1 kişiye telefon düşüyordu. 1993 yılında setör üzerindeki kontrol kaldırıldı. Cep telefon şirketleri şehirlere ve kırsal alanlara telefon sistemi kurdular. Filipinler Uzun Mesafe Telefon Şirketi (PLDT) yeni hatlar kurdu. Böylece, telefon kullananların sayısı arttı. 2000 yılında 100 kişiden 9,1 kişiye telefon düşüyordu. Sabit telefon hattının kullanımı azalırken, cep telefonları kullananların sayısı artmaktadır. 2007 yılının sonunda cep telefonu kullananların sayısı 53,3 milyona ulaşmıştır.

Ülkede birçok günlük İngilizce gazete ve dergi yayımlanmaktadır.

Enerji

Filipinler ekonomisi ithal petrole bağımlıdır. Petrol sanayiinde faaliyet gösteren 3 ana şirket arasında Petron, Pilipinas Shell (Royal Dutch/Filipinler Shell iştiraki) ve Caltex bulunmaktadır. Filipinler'in en büyük petrol rafine ve pazarlama şirketi Petron'dur. Petron 1994'e kadar tamamı devlete ait Filipin Ulusal Petrol Şirketi'nin iştiraki olarak faaliyet göstermiş, bu tarihten itibaren Suudi Aramco şirketin % 40 hissesine sahiptir. 1998 yılında Filipin petrol pazarındaki kısıtlamaların ortadan kaldırılmasıyla Coastal/Subic Bay Fuels, Oilink International, Easten Petroluem Corp. ve Total Fina Elf şirketleri de pazara dahil olmuştur. Söz konusu yeni girişimciler pazarın % 10'una sahip olmuştur. Pazara hakim 3 büyük şirketle rekabet edebilmek amacıyla yeni şirketler ortaklıklar yapmaktadır.

Filipinler, büyük ölçüde yabancı enerji kaynaklarına bağlıdır. Jeotermal ve hidroelektrik kapasitesindeki yatırımların ve modern kaynakların geniş ölçüde varlığı, yerel enerji kaynaklarının da katkısını artırmaktadır. Malampaya gaz rezervleri kullanılmaya başlanmıştır. Güç üretim kapasitesindeki genişleme için en büyük uzun dönemli potansiyel jeotermal enerjidir. Ticari ölçekte jeotermal güç üretimi ilk defa 1979 yılında başlamış olup, 2006 yılında kapasitesi 1.978 mw'dir.

Filipinler Hükümeti ithal petrol harcamalarını azaltmak amacıyla özellikle elektrik üretiminde gaza daha fazla ağırlık vermektedir. Malampaya doğal gaz arazisinin rezervlerinin kullanılması amacıyla Filipinler'de doğal gazda en büyük yatırımcılar arasında yer alan Shell Filipinler Sondaj (SPEX, % 45 hisse ile işletmecisi), Texaco (% 45) ve Filipin Ulusal Petrol Şirketi (% 10) faaliyet göstermektedir.

Filipinler'de enerji üretimi elektrik sektöründe yoğunlaşmıştır. Yerli enerji üretiminde en büyük pay jeotermal enerji olup, onu hidroelektrik, kömür, petrol ve gaz izlemektedir. Hükümet ithal petrole bağımlılıktan kurtulmayı en önemli hedefleri arasına koymuş olup, doğal gazdan elektrik üretimine büyük destek vermektedir.

Bankacılık

2009 yılı itibarıyla ülkede 38 ticari banka bulunmaktadır. Bu bankaların toplam aktifleri 122 milyar ABD Doları seviyesindedir. Ticari bankalar toplam bankacılık sisteminin %90'ını oluşturmaktadır. Bu bankalardan 17'si yabancı sermaye kontrolündedir.

Banka kredilerinin bankalar arası krediler haricindeki önemli kısmını emlak ve iş kredileri (%14,3), toptan ve perakende ticaret (%14,3), imalat sektörüne (%11) kullanılan krediler oluşturmaktadır. Bankalar Merkez Bankasınca yılda bir kez denetlenmektedir.

Döviz, bankacılık sistemi dışında da serbestçe alınıp satılabilmektedir. Döviz pesoya dönüştürülebileceği gibi döviz olarak banka hesaplarında tutulabilmektedir. Bankalar ve döviz bürolarından döviz alınmak istenmesi halinde döviz ihtiyacını ispatlayan belgelerle müracaatta bulunulması gerekmektedir. Uluslararası ticari işlemlere ait ödemelerde konşimento ibrazı gereklidir.

Diğer Hizmetler

Mali sektör, bölgedeki diğer ülkedekilerle karşılaştırıldığında, az gelişmiştir. Yerel sermaye piyasasının yetersizliği, ülkenin yatırıma çok az eğilimi olmasından kaynaklanmaktadır. Bankacılık sisteminin toplam mevduatının GSYİH'ya oranı çok düşüktür. Bireysel ticari bankalar diğer ülkedekilerle karşılaştırıldığında çok azdır. Hükümet, 1990'lı yılların ortalarından beri, sektörü liberalleştirerek, mali hizmetlerin gelişmesini teşvik etmiştir. Yabancı bankaları önleyen 44 yıllık yasak, 1995 yılında

Kararının uygulanması için gerekli diğer düzenlemeler de paraları olarak yabancı sermaye girişlerine izin vermektedir. 1997 yılında yürürlüğe giren yasa mali şirketlerde yabancı yatırımlardaki kısıtlamalar ortadan kaldırılmıştır.

Filipinler borsası, 1990'lı yılların başlarında ve ortalarında gelişen piyasalara olan yabancı ilgisi ve yatırımın liberasyonu ve özelleştirilmesi programı çerçevesinde iki kat artış sağlamıştır. Filipinler borsası 1992 yılında 353 milyar Peso'dan, 1996 yılının sonunda 2,12 trilyon Peso'ya (80,9 milyar ABD Doları) çıkmıştır. Bununla birlikte, borsa 2008 yılı Haziran ayı sonunda 145 milyar ABD Doları ile küçük çaplı kalmıştır.

Parakende sektörü, 1999 yılına kadar yabancı katılımcılara kapatılmıştır. Toplam perakende sektöründe çalışan toplam işçi sayısı, 32 milyardır. Turizm önemli bir sektördür.

Doğrudan Yabancı Yatırımlar

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

Filipinler sermaye birikimi olarak Güneydoğu Asya'daki en düşük orana sahip ülkedir. Bu miktar gayrisafi yurtiçi hasılanın %15'i civarındadır. Ülkeye doğrudan yabancı sermaye akışı son on yılda yıllık 1,6 milyar ABD Doları seviyesindedir. 2009 yılı doğrudan yabancı sermaye miktarı 1,4 milyar ABD Dolarıdır.

Filipinler yabancı sermaye ortamı bakımından Dünya Bankası kaynaklarına 2010 yılında 183 ülke arasında 144. sırada gösterilmiştir. Yüksek elektrik fiyatları ve kıtlığı ayrıca tekdüze olmayan uygulamalar yatırımların önündeki engellerdir.

Yabancı yatırım yasasına göre, yabancı yatırımcı yerli yatırımcı ile aynı muameleye tabidir. Ancak bazı alanlar yabancı yatırımcıya açık değildir. Yasa hükümetin iki yılda bir liste çıkarmak suretiyle sözkonusu alanları belirtmesini öngörmektedir. Şu an medya, ufak ölçekli madencilik, özel güvenlik, deniz kaynaklarının kullanımı, göl, nehir gibi doğal kaynakların küçük ölçekli kullanımı yabancı yatırıma açık değildir. Aynı şekilde, perakende ticaret yabancı sermayeye açık olmayıp, ancak ödenmiş sermayesi 2,5 milyon ABD doları üzerindeki yabancı firmalar bu alana girebilmektedir. Finans ve yatırım faaliyetlerinde bulunan firmalarda yabancı payı %60 ile sınırlandırılmıştır. Doğal kaynakların kullanımında, eğitimde, sigortacılıkta, kamu alım sözleşmelerinde ve hizmetlerine yönelik yap, işlet devret faaliyetlerinde bu pay % 40, reklam şirketlerinde %30 ile sınırlanmıştır. Ayrıca ihracata yönelik olmayan orta ve küçük çaplı işletmelerde yabancı payı yine %40 ile sınırlıdır.

1987 Anayasası yabancıların toprak sahibi olmasını yasaklamaktadır. Yabancı yatırımcı 1000 hektara kadar olan araziyi 50 yıla kadar kiralayabilmekte ve bu süre 25 yıl daha uzatılabilmektedir.

Yatırım konusunda detaylı bilgi www.boi.gov.ph web sayfasından temin edilebilir.

2000 yılında 2,2 milyar ABD Doları olan doğrudan yabancı yatırım, 2007 yılında 2,9 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. 2008 yılında 1,5 milyar ABD Dolarına düşen doğrudan yabancı yatırım, 2009 yılında %26,17 artarak 1,9 milyar ABD doları olmuştur.

Milyon ABD \$ Yabancı Yatırımlar

Yıllar	Net Yatırım	Değişim (%)	Doğrudan Yabancı Yatırım	Değişim (%)
2000	3.225		2.240	
2001	849	-73,7	195	-91,29
2002	1.029	21,2	1.542	690,77
2003	672	-34,7	491	-68,16
2004	-1.647	-345,1	688	40,12
2005	2.189	232,9	1.854	169,48
2006	-118	-105,4	2.921	57,55
2007	3.503	3.068,6	2.916	-0,17
2008	-1.855	-153	1.544	-47,05
2009	-2.065	-11,3	1.948	26,17

Kaynak: Filipinler Merkez Bankası

Ülkeler İtibarı ile Doğrudan Yabancı Yatırımlar

En önemli yatırımcı ülkeler

Milyon Peso

Ülkelere Göre Yabancı Yatırımlar

Ülkeler	2007	2008	2009
Japonya	38.587	16.115	70.737
ABD	38.199	36.089	12.947
Kore	12.076	39.953	9.623
Hong Kong	1.464	1.134	3.923
Singapur	44.246	6.564	3.468
İngiltere	10.182	25.272	3.439

Sektörler İtibarı ile Doğrudan Yabancı Yatırımlar

Sektörlere Göre Yabancı Yatırımlar

Alanlar	2007	2008	2009
İmalat	80.832	48.357	86.132
Finans ve emlak	9.295	11.557	16.433
Hizmetler	27.740	36.009	10.891
Tarım	125	92	2.406
Elektrik	74.619	81.279	2.071
Madencilik	9.654	3.360	631

Yatırımlarda Öncelikli Alanlar

Yıl İçinde Alınan Ekonomik Önlemler ve Uygulamalar

Ülkedeki çeşitli bölgelerin karşılaştırmalı üstünlüklerinin değerlendirilerek, bu çerçevede stratejik altyapı inşa projelerinin uygulanması amacıyla ülke beş "süper bölge" halinde biçimlendirilmiş ve kaynakların etkin ve eşgüdüm halinde kullanılmasına olanak sağlanmıştır. Bu bölgeler;

- Kuzey Luzon Tarım Bölgesi
- Luzon Şehri Sanayi ve Hizmet Bölgesi
- Merkez Filipinler Turizm Bölgesi
- Mindanao Güney Tarım Bölgesi
- Siber Koridor (Baguio ile Davao arası) Bilgi ve İletişim Teknolojisi Bölgesi

Söz konusu 5 bölgede toplam 84 altyapı projesi halen devam etmektedir. Bu projelerin toplam değeri 405 milyar PhP'yi bulmaktadır ve bu proje hükümet, yerel belediyeler ve özel sektör tarafından finanse edilmektedir.

Ülkede İş Kurma Mevzuatı

Şirket Kurulması

Mevcut yasalara göre, yabancılar ortaklık, şube ve temsilcilik ofisleri kurabilmektedir. Yasa Filipinli ortakların beşten az olmamasını ve ortakların çoğunun Filipinlerde yerleşik olmasını öngörmektedir. Ortaklığın mali personeli için yine Filipinlerde sürekli ikamet istenmektedir. Anonim şirket veya adi şirket kurmak için Filipinler Menkul Değerler ve Takas Komisyonuna (Philippine Securities and Exchange Commission) müracaatın yanısıra, anılan Komisyonca onaylanan ticari ünvan tescil ettirilmelidir. Yabancılar için Göçmen Ofisinden alınan düzenli ikamet belgesi ve Filipin bankalarının tevsi edilen yabancı sermaye miktarı da bildirilmelidir.

Şube kurulmasında sözkonusu müracaat formunun yanı sıra, tescil edilen ünvan, Filipinlerde şube açılması yönünde merkez firma yönetim kurulu kararı, Filipinli bankalarca düzenlenen yabancı sermaye onayı, ana şirketin son yıllık raporu, yerel acentanın bildirilmesi gerekmektedir.

Yatırımlara Sağlanan Teşvikler

Yabancı yatırımcı firmalar, ilk 4-6 yıl boyunca gelirler vergisinden (%32) muaf tutulmaktadır. Hammadde ve yarı mamul için vergi taksitlendirmesi yapılmakta, 6 Haziran 2011 yılına kadar sermaye mallarını gümrük vergisiz ithal edebilmekte, altyapı işlerinde ilave vergi indirimleri yapılmakta, yabancı uyruklu işçi çalıştırılmasına izin verilmekte, kazanılan yabancı yatırım ve kazançların kendi ülkelerine gönderilmesi garanti edilmekte, tekrar ihraç edilecek konsinye teçhizatın ithalatına izin verilmektedir. Bu teşviklere ilave olarak, ekonomik bölgelerde yatırım yapan firmalar, gelir vergisinin %5'ini

► Dış Ticaret

Genel Durum

Filipinler genel olarak dış ticaret açığı veren bir ülkedir. Ülkenin sermaye malları, ara malları ve petrolü yurt dışından tedarik etmesi bu duruma neden olmaktadır. Bununla birlikte, 2002 yılından beri, ithalat ve ihracatı artış göstermektedir. Yurt dışında yaşayan işçilerin gönderdikleri dövizlerin artması sonucunda tüketimin artması ve dünyada petrol fiyatlarının ve elektronik ihracat sektöründeki yabancı girdilere olan talebin artması sonucunda ithalat harcamaları artmıştır. Filipin mallarına olan yabancı talebi de devam etmektedir. Elektrik-elektronik sektöründe yapılan ihracat, ülkenin toplam ihracatının üçte-ikisini oluşturmaktadır. Bununla birlikte, bu ürünlere olan dış talep devamlılık arzmemekte ve bu durumda ülkenin ihracatında dalgalanmalara yol açmaktadır.

Son yıllarda, mal ticaretindeki açık artmaktadır. Filipinler ithalatının önemli bir kısmını ara malları oluşturmaktadır.

DTÖ ve ASEAN üyesi bir ülke olarak Filipinler son 20 yıl boyunca, dış ticaretin kolaylaştırılmasına yönelik, tarifeler ve tarife dışı engellerini azaltmaya gitmektedir.

Ülkenin Dış Ticareti

Dış Ticaret Göstergeleri (Milyon Dolar)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
İhracat (milyar \$, fob)	35,2	36,2	39,6	41,2	47,4	50,4	49,0	38,4
İthalat (milyar \$, fob)	41,0	42,5	46,1	49,4	54,0	57,9	60,4	45,8
Hacim (milyar \$)	76,2	78,7	85,7	90,6	101,4	108,3	109,4	84,2
Denge (milyar \$)	-5,8	-6,3	-6,5	-8,2	-6,6	-7,5	-11,4	-7,4

Kaynak: ITC Trademap.

Yukarıdaki tablonun incelenmesinden de görüleceği üzere Filipinler'in ihracatı ve ithalatı yıllar itibarıyla artan bir seyir göstermektedir. 2008 yılında dış ticaret hacmi 109,4 milyar A.B.D. Doları ile en üst seviyeye çıkmıştır.

Global kriz nedeniyle 2009 yılı dış ticaretinde ise bir daralma meydana gelmiştir. Filipinlerin 2009 yılı dış ticareti 2008 yılına göre %23 oranında azalarak 84,2 milyar A.B.D. Doları olmuştur.

2009 yılı ihracatı bir önceki yıla göre % 21,6 oranında azalarak 49 milyar A.B.D Dolarından 38,4 milyar A.B.D Dolarına gerilemiştir. Aynı dönemde ithalat ise geçen yıla göre % 24,1 oranında azalarak 60,4 milyar A.B.D Dolarından 45,8 milyar A.B.D Dolarına düşmüştür. Sözkonusu düşüş 1997-1998 yıllarındaki Asya krizinden sonraki en yüksek düşüştür.

2010 yılında ihracat artış göstermektedir. Bu artış başta Çin olmak üzere ihracat piyasalarındaki talep artışından kaynaklanmaktadır. Elektronik ürünler Filipinler ihracatının % 60'ını oluşturmakta olup bu ürünlerde de talep artışı mevcuttur. 2011-2015 yılları arasında ihracatın ortalama yıllık % 10,5 oranında artması beklenmektedir.

İthalatın ise aynı dönemde yıllık ortalama %9,7 oranında artması beklenmektedir. 2010 yılı itibarıyla ihracatın 46 milyar ABD Dolarına, ithalatın ise 57,4 milyar ABD Doları'na ulaşacağı tahmin edilmektedir.

İhracatında Başlıca Ürünler

İhraç Ettiği Başlıca Ürünler (milyon Dolar)

GTİP	ÜRÜN ADI	2007	2008	2009
TOPLAM		50.465,7	49.077,5	38.435,8
8542	Elektronik Entegre Devreler	15.797,4	13.771,0	9.607,3
8471	Otomatik Bilgi İşlem Makinaları, Üniteleri	7.941,2	6.852,0	5.753,1
8473	84.69-84.72 Pozisyonlarındaki Makinelerin Aksam ve Parçaları	2.135,1	2.013,3	2.346,8
8541	Diyotlar,Transistörler vb. Yarı İletkenler	1.875,1	1.801,5	1.459,3
8708	Kara Taşıtları İçin Aksam, Parçaları	1.671,6	2.052,0	1.422,6
8504	Elektrik Transformatörleri, Statik Konvertisörler	1.122,4	1.254,6	948,1
4418	Bina, İnşaat İçin Marangozluk, Doğrama Mamulleri	742,5	895,0	802,1
8544	Elektrik İçin İzole Tel, Kablo, İzole İletici, Optik Lif Kablo	931,0	926,3	771,7

HS Kodu	İhracatın Durum / İşlenmemiş Durum / İşlenmiş Durum	2008/1	2008/2	2008/3
9006	Fotoğraf Makine ve Cihazları, Flaş Cihazı, Lambası	731,5	678,9	674,9
1513	Hindistan Cevizi, Palm Çekirdeği/Babassu Yağları (Kimyasal Olarak Değiştirilmemiş)	733,8	1039,6	594,5
8536	Gerilimi 1000 Voltu Gecmeyen Elektrik Devresi Teçhizatı	351,5	438,8	475,7
8901	Yolcu Gemileri, Gezinti Gemileri, Feribotlar, Yük Gemileri, Mavnalar	25,3	76,3	417,8
8543	Kendine Has Fonksiyonlu Elektrikli Makine ve Cihazlar	24,6	222,3	402,6
8532	Sabit, Değişken, Ayarlanabilir Elektrik Kondansatörleri	292,7	556,8	387,2
8529	Radio,Televizyon, Radar Cihazları,vb gibi ürünlerin Aksam ve Parçaları	654,1	609,6	384,4
8531	Elektrikli Ses/Görüntülü İşaret Cihazları	386,1	395,5	382,2
0803	Muz (Taze/Kurutulmuş)	401,4	405,6	360,2
8803	Balon,Hava Gemisi,Planör vb. Diğer Hava Taşıtlarının Aksam ve Parçaları	286,7	286,1	293,5
2710	Petrol Yağları Ve Bitümenli Minerallerden Elde Edilen Yağlar	1.108,6	1.240,1	192,9
6205	Erkek/Erkek Çocuk İçin Gömlek	337,0	295,7	278,1
1604	Hazırlanmış/Konserve edilmiş Balıklar;Balık Yumurtası ve Havyar	147,0	302,4	274,5
8525	Radio-Telefon, Radio, Televizyon Vericileri, Televizyon Kamerası	92,2	104,8	261,0
6204	Kadın, Kız Çocuklarına Ait Takım Elbise, Ceket, Elbise, Etek vb.	416,8	391,4	244,0
2008	Başka Yerde Belirtilmeyen Meyve ve Yenilen Bitki Parçaları Konserveleri	222,8	240,1	230,3
2709	Ham Petrol (Petrol Yağları Ve Bitümenli Minerallerden Elde Edilen Yağlar)	135,2	160,5	225,2
6106	Kadın/Kız Çocuk İçin Bluz,Gömlek,	446,2	318,0	218,3
7108	Altın, Ham, Yarı İşlenmiş, Pudra Halinde	219,7	399,7	216,8
2830	Sülfürler, Polisülfürler	258,4	194,3	197,5
4011	Kauçuktan Yeni Dış Lastikler	213,1	258,9	195,9
8479	Kendine Özgü Fonksiyonlu Makine ve Cihazlar	234,3	143,9	190,1
2603	Bakır cevherleri ve Konsantreleri	139,2	139,2	149,8
0801	Hindistan Cevizi, Brezilya ve Kaju Cevizi (Taze/Kurutulmuş)	159,9	241,1	146,4
2604	Nikel Cevherleri ve Konsantreleri	435,9	202,5	139,9
9001	Optik Mamüller(Lif,Demet,Kablo,Polarizan Eşya,Lens,Gözlük)	123,0	139,8	137,8
6104	Kadın/Kız Çocuk İçin Takım,Takım Elbise,Ceket vs.	134,0	130,2	136,9
8415	Klima Cihazları-Vantilatörlü,Isı, Nem Değiştirme Tertibatlı	145,5	146,9	125,1
8534	Baskı Devreler	124,4	122,2	118,1
2616	Kıymetli Metal Cevherleri ve Konsantreleri	94,7	127,7	116,3
9009		123,5	133,8	101,9
9403	Diğer Mobilyalar Vb. Aksam, Parçaları	167,8	149,7	97,1
2401	Yaprak Tütün ve Tütün Döküntüleri	42,9	662,5	96,8
2009	Meyve ve Sebze Suları (Fermente Edilmemiş, Alkol Katılmamış)	86,8	76,1	96,2
8703	Otomobil, Steysin Vagonlar, Yarış Arabaları	63,1	95,3	94,3
2601	Demir Cevherleri ve Konsantreleri	178,2	115,5	94,1
6110	Kazaklar, Süveterler, Hırkalar, Yelekler Vb. Eşya-Örülmüş	152,1	84,3	93,5
0402	Süt, Krema(Konsantre Edilmiş,Tatlandırıcı Madde İçerenler)	135,9	159,5	91,3
1701	Kamıs/Pancar Şekeri Ve Kimyaca Saf Sakkaroz (Katı Halde)	83,1	70,5	89,8

Kaynak: ITC Trademap

Filipinler'in 2009 yılı ihracatında, en büyük payı %57,85'lik oran ile elektronik sektörü almaktadır. Ülke Asya'nın elektronik merkezi konumundadır. Elektronik dışında belli başlı ihracat ürünleri ise, konfeksiyon ve giyim aksesuarları (%3,97), ağaç oymacılığı ve mobilya (%2,50), kontak kablo şebekesi ve taşıt, uçak ve gemilerde kullanılan diğer kablo şebekeleri (%1,96), katotlar ve katot/saf bakır kesitleri (%1,80) ile konsinye olarak ithal edilen maddelerden üretilen diğer ürünler (%1,74)'dir.

2009 yılında Filipinler'in ihracatı %21,9 civarında azalmıştır. İhracatın %57,85'ini oluşturan elektronik ürünler ihracatının %22,2 azalması (yarı iletkenler, veri işlemleri, ofis malzemeleri, tüketici elektronikleri) toplam ihracatın düşmesinde önemli rol oynamıştır.

İthalatında Başlıca Ürünler

İthal Ettiği Başlıca Ürünler (Milyon Dolar)

GTİP	ÜRÜN ADI	2007	2008	2009
	TOPLAM	57.995,6	60.419,6	45.887,7
8542	Elektronik Entegre Devreler	17.551,2	13.702,1	9.620,1
8473	Yazı, Hesap, Muhasebe, Bilgi İşlem, Büro İçin Diğer Makine Ve Cihazların Aksamı	4.880,6	4.409,7	3.644,6
2709	Ham Petrol (Petrol Yağları ve Bitümenli Minerallerden Elde Edilen Yağlar)	5.831,9	7.683,6	3.354,6
2710	Petrol Yağları ve Bitümenli Minerallerden Elde Edilen Yağlar	2.976,9	3.875,1	3.268,3
1006	Pirinç	653,5	1.956,7	1.048,8
8703	Otomobil, Steysin Vagonlar, Yarış Arabaları	700,3	983,1	955,9
2603	Bakır cevherleri ve Konsantreleri	405,0	403,1	909,7
1001	Buğday ve Mahlut	436,8	724,3	825,2
8517	Telli Telefon-Telgraf İçin Elektrikli Cihazlar	614,9	724,8	716,8
2711	Petrol Gazları Ve Diğer Gazlı Hidrokarbonlar	750,7	794,4	585,9
3004	Tedavide/Korumada Kullanılmak Üzere Hazırlanan İlaçlar	451,1	506,7	563,2
8479	Kendine Özgü Fonksiyonlu Makine ve Cihazlar	873,9	851,1	521,6
2701	Taşkömürü, Taşkömüründen Elde Edilen Briketler, Toprak vb Katı Yakıtlar	296,6	425,4	427,1
2304	Soya Fasülyesi Yağı Üretiminden Arta Kalan Küspe ve Katı Atıklar	390,2	506,5	421,6
8471	Otomatik Bilgi İşlem Makineleri, Üniteleri	252,6	282,4	290,7
8536	Gerilimi 1000 Voltu Geçmeyen Elektrik Devresi Teçhizatı	290,6	313,8	285,3
2106	Tarifenin Başka Yerinde Yer Almayan Gıda Müstahzarları	286,2	325,8	283,7
3102	Azotlu Mineral/ Kimyasal Gübreler	189,3	340,1	278,6
0402	Süt, Krema(Konsantre Edilmiş, Tatlandırıcı Madde İçerenler)	423,7	467,8	277,0
8708	Kara Taşıtları İçin Aksam, Parçaları	300,0	316,9	269,4
8541	Diyotlar, Transistörler vb. Yarı İletkenler	512,7	416,1	266,7
8504	Elektrik Transformatörleri, Statik Konvertisörler	230,7	254,5	262,1
	Motosiklet, Mopetler, Motorlu Bisikletler, Sepetler	307,4	258,3	226,9
8532	Sabit, Değişken, Ayarlanabilir Elektrik Kondansatörleri	202,9	222,6	226,9
7108	Atın (Ham, Yarı İşlenmiş, Pudra Halinde)	224,6	294,3	212,3
8544	İzole Edilmiş Tel, Kablo; Diğer İzole Edilmiş Elektrik İletkenleri; Fiber Optik K	240,7	290,8	197,4
7210	Demir/Çelik Yassı Mamül, Kaplı, Sıvanmış (600 mm den Geniş)	194,2	282,1	197,2
7208	Demir/Çelik Sıcak Hadde Yassı Mamulleri-Genişlik 600mm. Fazla	184,6	297,5	196,2
2401	Yaprak Tütün ve Tütün Döküntüleri	181,3	290,1	192,8
8702	Toplu Halde Yolcu Taşımaya Mahsus Motorlu Taşıtlar	226,1	190,1	191,4
8534	Baskı Devreler	291,2	226,1	183,8
8802	Diğer Hava Taşıtları, Uzay Araçları	553,6	561,4	182,7
8704	Eşya Taşımaya Mahsus Motorlu Taşıtlar	140,0	154,4	181,4
7308	Demir/Çelikten İnşaat ve Aksamı	159,1	120,8	177,6
1901	Malt Hulasası; Un, Nişasta ve Malt Esaslı Müstahzarlar	144,4	172,8	174,5
8714	Motosiklet ve Motorsuz Tekerlekli Taşıtların Aksam ve Parçaları	113,7	146,0	166,5
3808	Haşarat Öldürücü, Dezenfekte edici, Zararlıları Yok Edici	125,7	149,8	160,7
2807	Sülfürik Asit, Oleum	83,3	111,2	160,1
8525	Radio-Telefon, Radyo, Televizyon Vericileri, Televizyon Kamerası	234,6	207,3	157,8

0202 Sığır Eti (Dondurulmuş)	138,2	199,8	143,8
2309 Hayvan Gıdası Olarak Kullanılan Müstahzarlar	104,5	117,5	141,2
8418 Buzdolapları, Dondurucular, Soğutucular, Isı Pompaları	128,5	137,1	141,2
2901 Asiklik Hidrokarbonlar	144,7	176,5	140,9
3901 Etilen Polimerleri (İlk Şekillerde)	167,5	192,6	134,4
0303 Balıklar (Dondurulmuş)	80,5	97,3	133,2
7209 Demir-Çelik Yassı Mamul Soğuk Haddelenmiş 600mm Den Geniş	141,7	149,3	125,0
3302 Sanayide Hammadde Olarak Kullanılan Koku Veren Maddelerin Karışımları	96,2	106,1	123,3

Kaynak: www.trademap.org

Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticareti

Başlıca Ülkeler İtibarı ile İhracat (milyon Dolar)

Ülke Adı	2006	2007	2008	2009
ABD	8.697,6	8.601,4	8.216,4	6.797,1
Japonya	7.918,3	7.304,1	7.707,0	6.208,4
Hollanda	4.769,1	4.149,5	3.708,3	3.743,5
Hong Kong	3.706,0	5.803,5	4.987,4	3.213,3
Çin	4.627,6	5.749,8	5.469,1	2.933,9
Almanya	1.781,2	2.149,3	2.440,1	2.505,5
Singapur	3.505,0	3.138,6	2.606,6	2.477,2
Güney Kore	1.422,8	1.783,7	2.522,5	1.828,1
Malezya	2.621,4	2.506,7	1.957,6	1.359,9
Çin Taipei	2.010,2	1.973,4	1.862,1	1.324,5
Tayland	1.324,7	1.403,0	1.509,0	1.236,0
Belçika	734,0	666,2	639,8	492,5
Endonezya	364,0	524,4	602,7	382,6
Vietnam	354,1	436,1	384,8	365,4
İngiltere	484,1	478,9	482,7	296,7
Avustralya	488,2	528,4	470,7	296,2
Marsal Adaları	2,4	11,3	63,8	296,0
Fransa	215,7	266,0	259,3	266,5
Kanada	286,0	257,9	270,4	238,8
İtalya	198,4	202,8	288,7	228,9
Toplam	47.410,1	50.465,7	49.077,5	38.435,8

Kaynak: ITC Trademap

Filipinlerin başlıca ihrac pazarları A.B.D, Japonya, Hollanda, Hong Kong ve Çin'dir. İhracatın %17.69'u olan 6,7 milyar ABD Doları ABD'ye ve % 16.17'sine tekabül eden 6,2 milyar ABD Doları ise Japonya'ya yapılmıştır. Hollanda, Hong Kong, Çin, Almanya, Singapur, Güney Kore, Malezya, Tayvan, Tayland, Belçika, Endonezya, Vietnam ise sıralamayı takip eden diğer ülkeler olmuştur.

Filipinler kaynaklarına göre Türkiye'nin 2009 yılında genel ihracattaki payı 33,9 milyon ABD Doları ile %0.11 olurken, Türkiye en çok ihracat yaptığı ülkeler arasında 39. sırada yer almıştır

Başlıca Ülkeler İtibarı ile İthalat (milyon Dolar)

Ülke Adı	2006	2007	2008	2009
Japonya	7.676,9	7.219,1	7.121,8	5.764,9
ABD	8.698,6	8.115,3	7.738,1	5.488,2
Çin	3.869,3	4.232,8	4.561,0	4.060,3
Singapur	4.556,2	6.411,3	6.217,8	3.931,1
Cin Taipei	4.246,9	4.190,7	4.037,9	3.184,3

Güney Kore	3.332,3	3.403,9	3.128,5	3.160,8
Tayland	2.179,7	2.402,5	2.997,6	2.595,6
Endonezya	1.068,9	1.357,1	1.602,2	1.915,0
Malezya	2.182,9	2.370,0	2.583,2	1.787,1
Suudi Arabistan	3.016,8	3.592,3	5.154,3	1.558,4
Hong Kong	2.197,0	2.325,7	2.101,5	1.547,5
Vietnam	723,2	906,4	1.800,7	1.401,7
Almanya	1.410,8	1.291,9	1.148,4	1.007,9
Birleşik Arap Emirlikleri	359,6	1.297,8	1.377,8	807,5
Avustralya	664,6	760,5	956,7	784,6
Katar	38,0	317,9	189,1	609,2
Fransa	363,1	626,9	821,3	546,4
Hindistan	425,0	514,5	654,2	532,3
Arjantin	259,0	389,4	381,9	378,2
Hollanda	426,1	481,9	452,6	323,1
Toplam	54.077,9	57.995,6	60.419,6	45.877,7

Kaynak: ITC Trademap

2009 yılında Filipinlerin ithalatında 5,7 milyar A.B.D. Doları ve %8,7 oran ile Japonya ilk sırada yer almıştır. İkinci sırada ise 5,4 milyar ABD Doları ithalat ve %8,8 oran ile A.B.D yer almaktadır. Ülkenin ithalatındaki diğer önemli ülkeler ise, sırasıyla Çin, Singapur, Tayvan, Güney Kore, Tayland, Endonezya, Malezya, Suudi Arabistan, Hong Kong, Vietnam, Almanya ve Birleşik Arap Emirlikleri'dir.

Filipinler kaynaklarına göre Türkiye, 2009 yılında 52,2 milyon ABD Doları ile Filipinler'in en çok ithalat yaptığı ülkeler arasında 45'inci sırada yer almıştır. Filipinler genel ithalatı içerisinde ülkemizin payı ise, % 0.12 olmuştur.

► Dış Ticaret Politikası ve Vergiler

İthalat Rejimi

İthalat Mevzuatı

Genel kural olarak Filipinler'e her türlü ürünün ithalatı serbesttir. Ancak kamu sağlığı ve güvenliği, ulusal güvenlik, uluslararası yükümlülükler, yerel sanayinin gelişimi nedenleri ile bazı ürünlerin ithalatına düzenleme ya da yasaklama getirilmiştir. Filipinler'de ithalat üç başlıkta sınıflandırılmıştır

İthalatı Serbest Ürünler: Bu ürünlerin ithalatında önceden herhangi bir kamu kuruluşundan alınması gereken izin belgesine ihtiyaç bulunmamaktadır.

İthalatı Düzenlenmiş Ürünler: Bu ürünlerin ithalatında ilgili kamu kuruluşlarından alınması gereken izinlere ihtiyaç vardır.

İthalatı yasaklanmış ürünler. Bu ürünlerin ithalatı yasalarla yasaklanmıştır.

İthal edilmesi öngörülen ürünün yukarıda yer alan hangi sınıfa girdiğinin belirlenmesi amacıyla Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Gümrükler Müdürlüğüne, Filipinler Merkez Bankası veya yetkili bir temsilci bankaya başvurulabilir. Tarım ürünlerinin ithalatındaki sınıflandırmaya ilişkin bilgi almak ve örneğin tavuk, domuz gibi ürünlerde Asgari Giriş Miktarı İthalat Belgesine ihtiyaç olup olmadığını öğrenmek amacıyla Tarım Bakanlığına başvurmak gerekmektedir.

Filipinler'e yapılacak ithalatta aranan belgeler aşağıda yer almaktadır

Ticari Fatura – Tercihli bir gümrük vergisinden yararlanılmak talebi yok ise, herhangi özel bir forma ihtiyaç bulunmamaktadır. İhracatçı firmanın antetli kağıdının firma yetkilisi tarafından imzalanmış olması ve ürün, miktar, CIF değeri, menşe ülkesi ve geminin ismi gibi temel bilgiler yeterlidir.

Pro-forma Fatura – Gerekli olmamakla birlikte ithalatçı tarafından talep edilebilir.

Çeki listesi – Listedeki bilgiler diğer belgelerle uyumlu olmalıdır.

Menşe sertifikası – Özel bir menşe formuna ihtiyaç duyulmamakla birlikte, ASEAN menşeli ürünlerin ithalatında tercihli gümrük vergilerinden yararlanabilmek için özel bir forma ihtiyaç vardır.

Sigorta belgesi- Bu temel belgelerin yanısıra ürünün cinsine göre ithalatçı banka ya da akreditife göre başka belgelere de ihtiyaç olabilir.

İşlenmiş Gıda Ürünleri İthalatı

Filipinler'de satışa sunulan her ürünün Gıda ve İlaç Kurumu'na kayıt ettirilmesi gerekmektedir.

İhracatçıdan bazı belgeler ya da örnekler talep edilebilmekle birlikte, ithal ürünlerin kayıtları ancak bir Filipin özel veya tüzel kişisi tarafından yapılabilir. İthal ürünlerin kayıtlarına yönelik ürün sınıflandırmaları yapılmış ve bu sınıflandırmalara göre talep edilen belgeler belirlenmiştir.

Eczacılık ürünleri ithalatı için de Gıda ve İlaç Kurumu'nun lisansına ihtiyaç duyulmaktadır.

Tarifeler ve Diğer Vergiler

Genel Olarak Gümrük Vergileri

Uygulanan gümrük vergileri, ithal edilen ürünün tarife sınıflandırmasına göre alınmaktadır. Gümrük ürün sınıflandırmasında, ASEAN Armonize Nomenklatürü (AHTN) uygulanmaktadır.

2009 yılı itibariyle gümrük vergisi ortalamaları tarım ürünlerinde % 11.94, madencilik ürünlerinde % 2.35 ve sanayi sektörü için % 6.24'dür. Genel ortalama olarak ise % 7.07 seviyesindedir.

Yüksek Tarifeye Tabi Ürünler

Kimyevi artıklar, otomobil, motosiklet ve otomotiv parçalarında gümrük vergisi oranı %30'dur. Tarife kotalarına tabi ürünlerde gümrük vergileri %30 ile %65 arasında değişmektedir. Uygulanan bu vergiler şeker için %65, kahve ve çay %45, pirinç %50, mısır %35, tahta ve kağıt ürünleri %30, deri ve ayakkabıda ise %20'dir. Et ve sakatat, sos, konserve et, lahan, havuç, kasava, tatlı patates ve hayvan yeminde vergi oranları % 30 ile %45 arasında değişmektedir. %30 vergiye tabi ürünler toplam tarife cetvelindeki ürünlerin %5'ini oluşturmaktadır.

Otomotiv Sektörü Vergileri

Motorlu Araçlar Gelişim Programı ülkedeki otomobil üretimini geliştirmeyi amaçlamaktadır. Bu kapsamda ithal nihai ürünlerde vergiler yüksek belirlenirken üretime yönelik parçalarda vergi düşük belirlenmiştir. Otomobilde uygulanan vergi %30, mal naklinde kullanılan araç vergileri %20-%30, ağırlığına göre kişi taşımaya yönelik araç vergileri ise % 15 ile %20 arasında değişmektedir. Yukarıda bahse konu programa tabi ülkede araç üretmeye yönelik olarak ithal edilen otomotiv parça kitleri ise %1 oranında vergiye tabidir.

Tarife Kotaları

Tarife Kotalarına tabi ürünler pirinç, canlı hayvan ve et ürünleri, patates, kahve ve şeker gibi tarım ürünleri olup, kota dışında kalan miktarlar için vergi oranı yükseltilmektedir. Örneğin Domuz etinde kotada belirlenen miktara kadar olan ithalatta vergi % 30, kota dışı miktarlar için %40'tır. Bu oranlar minimum giriş miktarı kullanıldığında uygulanmaktadır.

Minimum giriş miktarına tabi ürünler aşağıda gösterilmiştir.

Ürünlere Uygulanan Tarifeler

GTP	Ürün	Birim	Min.Giriş.Mik.
1.01	Canlı at, katır	Baş	57
1.02	Canlı sığır	Baş	20.340
1.04	Canlı domuz	Baş	2.570
1.04	Canlı koyun,keçi	Baş	82.290
1.05	Canlı kümes hayvanları	Baş	9.513.540
2.01	Siğir eti (taze, soğutulmuş)	MT	5.570
2.02	Siğir eti (dondurulmuş)	MT	158.502
2.03	Domuz eti	MT	54.210
2.04	Koyun ve keçi eti	MT	1.120
2.07	Kümes hayvanları eti ve sakatatı	MT	23.490
7.01	Patates	MT	1.550
9.01	Kahve	MT	1.475
10.05	Mısır	MT	1.475
10.08	Pirinç	MT	350.000
17.01	Şeker	MT	64.050
21.01	Kahve ve çay özü, bileşenleri	MT	37

İthalatta Alınan Tarife Dışı Vergiler

İthal edilen ürünler gümrük vergisinin yanı sıra % 12 oranında katma değer vergisine tabidir. Katma değer vergisi, Gümrük Müdürlüğü tarafından gümrük vergilerine ilave olarak ithalatta alınan diğer harçların (komisyon ücreti, antrepo ücreti vb.) toplamı esas alınarak hesaplanmaktadır.

Özelliklerini, benzeri, tasarım ve diğerleri, ambalaj özellikleri ve diğer bazı aramalarda özel tarama ve vergileri uygulanmaktadır.

Tarife Dışı Engeller

Antidamping, Korunma Önlemleri ve Telafi Edici Vergiler

Çin'den endüstriyel sodyum tripolifosfat ve Endonezya'dan yatay çekme cam ithalatında anti-damping vergisi uygulanmaktadır. Filipinler çeşitli ülkelerden ithal ettiği bazı cam ürünleri, seramik yer döşemesi, duvar seramiği, çelik köşebent ve endüstriyel sodyum polifosfat gibi ürünlere korunma önlemleri uygulamaktadır. Filipinler'in telafi edici vergi uyguladığı herhangi bir ürün bulunmamaktadır.

Referans Fiyat Uygulamaları

Dünya Ticaret Örgütü Gümrük Kıymet Takdiri Anlaşmasına paralel olarak Gümrük Yasası hakiki ticari fiyatın gümrük değerlendirmesine esas olmasını benimsemiştir. Ancak, pratikte gümrük, referans fiyat uygulamasını veya yazılı olmayan komisyon değerini gümrük vergisi hesabına esas almaktadır.

İthalat Lisansı

Dahili piyasanın zarar görmemesini teminen ithal lisansına müracaat edilebilmektedir. Söz konusu lisans mal ithal edileceğinde düzenlenmektedir. Lisansın süresi 60 gün olup, tedarikçinin bu süre zarfında malı yüklemesi gerekmektedir.

Ürün Standartları ile İlgili Uygulamalar

Etiketleme

İthal edilen ya da yerel olarak üretilen mamül maddelerin etiketlerinde aşağıdakiler aranmaktadır:

- Tescilli ticaret veya marka ismi,
- Usulüne uygun alınmış tescilli marka,
- Usulüne uygun tescil edilmiş şirket ismi,
- Tüketim maddesinin imalatçısının, ithalatçısının ya da ambalajcısının Filipinlerdeki adresi,
- İçindekiler ya da nelerden üretildiği,
- Metrik sistemde sayısal değer, ağırlık veya ölçü olarak içindekilerin miktarı,
- İmal ya da ithal ülkesi

Söz konusu genel zorunluluklara ek olarak bazı ürün gruplarında ek şartlar aranmaktadır. Tekstil ve giyim ürünlerinde etiketleme zorunludur.

Markalama

Filipinler fikri mülkiyet hakları hususunda mevzuatı Dünya Ticaret Örgütü TRIPS Anlaşmasına uyumludur. Filipinlerde ticari faaliyette bulunan her tüzel kişinin telif hakkını, markasını Filipinler Fikri Mülkiyet Ofisine tescil ettirmesi gerekmektedir. Bu sürece ilişkin prosedür <http://www.ipophil.gov.ph/> adresinden temin edilebilir.

Filipin hükümetinin fikri mülkiyet haklarının korunması amacıyla önemli adımlar atmış olmasına rağmen uygulama zorlukları devam etmektedir.

Paket ve Ambalajlama

Nakliyesi hangi şekilde gerçekleşirse gerçekleşsin, ürünlerin mutlaka paketlenmiş olması gerekmektedir. Ancak paketlemenin ayrıntıları ulaştırma, iklim, navlun, gümrük şartlarına göre değişmektedir.

Ticarette Uygulanan Standartlar

Filipinlerde ürün ve ticaret standardizasyonu Ticaret ve Sanayi Bakanlığına bağlı Ürün Standardı Genel Müdürlüğü'nün yetkisi altındadır. Söz konusu kurum, gerek Filipin ürünlerinin kalite ve rekabetinin artırılması, gerekse tüketicinin korunması amacıyla standartların geliştirilmesi ve uygulanması belgeleme vb. hususlarında faaliyet göstermektedir.

Ürün Standardı Genel Müdürlüğü ülkede ürün standardının geliştirilerek tüm sektörlerde güvenilir standartların oluşturulması amacıyla hazırlanmış olan Filipin Standardizasyon Stratejisini yürütmekle görevlidir.

Filipinler Ulusal Standartlarının %98' i tavsiye şeklinde %2'si ise zorunlu standarttır.

► Türkiye ile Ticaret

Genel Durum

Türkiye-Filipinler Dış Ticaret Değerleri (milyon Dolar)

YIL	İHRACAT	İTHALAT	DIŞ TİCARET DENGESİ	DIŞ TİCARET HACMI
2000	15,7	28,5	-12,8	44,2
2001	12,7	35,9	-23,2	48,6
2002	15,2	43,5	-28,3	58,7
2003	27,4	59,5	-32,1	86,9
2004	36,1	118,8	-82,7	154,9
2005	30,5	117,3	-86,8	147,8
2006	43,4	130,2	-86,8	173,6
2007	40,2	196,5	-156,3	236,7
2008	97,4	142,2	-44,8	239,6
2009	84,5	98,6	-14,1	183,1
2010	70,7	107,3	-36,6	178,0

Kaynak: DTM

Filipinler ile Türkiye arasındaki dış ticaret hacmi yıllar itibarıyla giderek artan bir seyir izlemektedir. 2008 yılında iki ülke arasındaki dış ticaret hacmi 239,6 milyon A.B.D Doları ile en üst seviyeye çıkmıştır. 2009 yılında ise dış ticaret hacmi, global kriz nedeniyle bir önceki yıla göre %23,5 oranında azalarak 183,1 milyon A.B.D Doları olarak gerçekleşmiştir. 2010 yılında ise iki ülke arasındaki dış ticaret hacmi 2009 yılına göre % 2 oranında azalarak 178,0 milyon A.B.D Doları olmuştur. Ancak, yukarıdaki tablonun incelenmesinden de görüleceği üzere, dış ticaret dengesi hep Türkiye aleyhinedir.

Filipinlere olan ihracatımız yıllar itibarıyla artan bir seyir izlemektedir. 2008 yılında Filipinlere olan ihracatımız bir önceki yıla göre % 142,2 oranında artarak 97,4 milyon A.B.D Doları olmuştur. Bu şimdikiye kadar olan en yüksek artıştır. 2009 yılında ise sözkonusu ülkeye olan ihracatımız 2008 yılına göre % 13,2 oranında azalarak, 84,5 milyon A.B.D Doları olmuştur. 2010 yılında ise Filipinlere olan ihracatımız bir önceki yıla göre %16,3 oranında azalarak 70,7 milyon A.B.D Doları olarak gerçekleşmiştir.

Filipinler'den olan ithalatımız 2003 yılından itibaren artan bir seyir izlemiştir. Ancak, 2008 yılında ithalatımız bir önceki yıla oranla % 27,6 oranında azalarak 142,2 milyon A.B.D Doları olarak gerçekleşmiştir. 2009 yılında da Filipinlerden ithalatımız global kriz nedeniyle bir önceki yıla göre %30,6 oranında azalarak 98,6 milyon A.B.D Doları olmuştur. 2010 yılında ise sözkonusu ülkeden ithalatımız 2009 yılına göre % 8 oranında artarak 107,3 milyon A.B.D Doları olarak gerçekleşmiştir.

Filipinler'e İhracatımızda Başlıca Ürünler (1000 ABD\$)

GTİP	ÜRÜN ADI	2008	2009	2010
	TOPLAM	97.422,6	84.590,6	70.766,1
1101	Buğday Unu/Mahlut Unu	13.088,1	30.042,5	27.680,4
2401	Yaprak Tütün ve Tütün Döküntüleri	6.943,2	10.764,2	9.611,2
5516	Devamsız Suni Liften Dokumalar	288,3	915,4	3.264,2
3004	Tedavide/Korumada Kullanılmak Üzere Hazırlanan İlaçlar	1.604,4	1.901,9	3.020,2
2712	Vazelin,Parafin,Yağlı Mum,Ozakerit,Linyit Mumu	288,0	227,0	2.014,3
5515	Diğer Devamsız Sentetik Liften Dokumalar	3.265,8	1.055,7	1.760,6
8701	Traktörler	1.705,2	1.443,2	1.582,9
1509	Zeytinyağı ve Fraksiyonları	1.780,8	1.753,5	1.458,0
5112	Taranmış Yünden, İnce Hayvan Kılından Dokumalar	4.697,2	1.074,7	1.069,9
7013	Masa, Mutfak,Tuvalet,Ev Tezyinatı vb için Cam Eşya	731,8	684,2	951,2
8504	Elektrik Transformatörleri, Statik Konvertisörler	277,9	569,6	921,8
0404	Peynir Altı Suyu	1.711,2	604,8	834,2
5211	Pamuk Men (Dokuma, %85 >Pamuklu, Suni-Sentetik Karışık, 200g/M2 Den Ağır)	-	413,2	803,1
8428	Kaldırma,İstifleme,Yükleme,Boşaltma Makine ve Cihazları	-	-	799,0
8516	Elektrikli Su Isıtıcıları,Elektrotermik Cihazlar(Şohbenler)	221,6	250,7	756,6
9302	Revolverler ve Tabancalar	95,2	687,4	661,3
3917	Plastikten Tüpler,Borular,Hortumlar;Conta, Dirsek,Rakor vb.	1.618,5	305,3	556,6
5209	Pamuk Men (Dokuma %85 < Pamuklu 200g/M2 Den Fazla)	485,7	1.076,2	547,0
4009	Vulkanize Edilmiş Kauçuktan Boru ve Hortumlar	316,8	522,6	524,4

2529	Feldispat	127,3	218,9	461,8
2009	Meyve ve Sebze Suları (Fermente Edilmemiş,Alkol Katılmamış)	233,0	266,4	425,2
8436	Tarım,Ormancılık,Kümes Hayvancılığına Mahsus Makine ve Cihazlar	209,4	285,5	405,0
8438	Yiyecek/İçecek Sanayinde Kullanılan Makine ve Cihazlar	416,4	267,6	388,8
1902	Makarnalar	1.461,4	416,9	381,2
7113	Kıymetli Metaller v eKaplamlarından Mücevherci Eşyası	648,0	1.074,2	375,6
2106	Tarifenin Başka Yerinde Yer Almayan Gıda Müstahzarları	-	-	339,4
7608	Aluminyumdan İnce ve Kalın Borular	118,6	-	337,9
8302	Adi Metallerden Donanım, Tertibat vb. Eşya	314,2	277,2	331,0
9841	Gemi ve Uçak Kumanyası	344,5	280,6	325,0

Kaynak: DTM

2010 yılı ihracat değerleri esas alındığında, Filipinlere olan ihracat kalemlerini buğday unu, yaprak tütün ve tütün döküntüleri, devamsız suni liften dokumalar, tedavide-korumada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar, vazelin, parafin, yağlı mum, ozakerit, linyit mumu, diğer devamsız sentetik liften dokumalar, traktörler, zeytinyağı ve fraksiyonları, taranmış yünden, ince hayvan kılından dokumalar, masa, mutfak, tuvalet, ev tezyinatı vb için cam eşya ve elektrik transformatörleri, statik konvertisörler oluşturmaktadır.

2010 yılında ihracat edilen ürünlere bakıldığında, buğdayununun 27,6 milyon A.B.D Doları ile ihracat içerisinde %39,1 oranında pay aldığı görülmektedir. Diğer önemli kalemlere ait ihracat rakamları ve ihracat içerisinde aldıkları paylar ise şöyle sıralanmaktadır. Yaprak ve tütün döküntüleri 9,6 milyon A.B.D Doları ve % 8,4, devamsız suni liften dokumalar 3,2 milyon A.B.D Doları ve % 4,6, tedavide-korumada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar 3,0 milyon A.B.D Doları ve % 4,2, vazelin, parafin, yağlı mum, ozakerit, linyit mum 2,0 milyon A.B.D Doları ve % 2'dir.

Filipinler'e İhracatımızda Aylık Veriler İçin Tıklayınız.

Filipinler'den İthalatımızda Başlıca Ürünler (1000 ABD\$)

GTİP	ÜRÜN ADI	2008	2009	2010
	TOPLAM	142.256,3	98.699,3	107.392,6
8517	Telli Telefon-Telgraf İçin Elektrikli Cihazlar	6.973,9	4.252,2	17.041,2
8471	Otomatik Bilgi İşlem Makineleri,Üniteleri	10.381,8	10.358,2	9.828,0
8708	Kara Taşıtları İçin Aksam, Parçaları	11.502,0	5.865,0	9.642,2
5510	Suni Devamsız Lifden İplikler (Dikiş İpliği Hariç)	8.969,3	6.486,6	9.369,8
8542	Elektronik Entegre Devreler	25.087,9	9.077,1	9.083,8
0801	Hindistan Cevizi, Brezilya ve Kaju Cevizi (Taze/Kurutulmuş)	5.576,1	4.267,8	5.869,1
8409	İçten Yanmalı,Pistonlu Motorların Aksam ve Parçaları	8.876,6	3.446,9	4.429,3
8504	Elektrik Transformatörleri, Statik Konvertisörler, Endüktörler	2.551,2	1.991,4	3.594,1
4011	Kauçuktan Yeni Dış Lastikler	4.738,6	3.749,1	3.483,3
8541	Diotlar,Transistörler vb. Yarı İletkenler	4.280,3	3.549,6	3.443,2
8529	Radyo,Televizyon, Radar Cihazları,vb gibi ürünlerin Aksam ve Parçaları	128,7	279,7	3.303,0
9001	Optik Mamüller(Lif,Demet,Kablo,Polarizan Eşya,Lens,Gözlük)	1.950,1	2.317,5	2.995,5
8443	Matbaacılığa Mahsus Baskı Makineleri, Yardımcı Makineler	2.936,4	1.948,5	2.184,2
1513	Hindistan Cevizi,Palm Çekirdeği/Babassu Yağları	-	6,6	1.227,7
7318	Demir/Çelikten Cıvata,Somun,Tavan Halkası,Vida,Perçin,Pim	613,5	576,2	972,7
1302	Bitkisel Özsu ve Hülasalar;Pektik Maddeler,Pektinatlar	941,4	1.064,0	902,1
3307	Tıraş Müstahzarları,Vücut Deodorantları,Tuvalet Müstahzarları	1,2	768,4	892,1
8301	Adi Metallerden Kilitler, Sürgüler, Kilitli Olan Fermuarlar vb.	727,1	-	871,6
9011	Kombine Halde Optik Mikroskoplar(Mikrofotografi) vb.	1.040,3	560,0	828,8
9401	Oturmaya Mahsus Mobilyalar, Aksam-Parçaları	637,1	453,9	726,8
8421	Santrifüjle Çalışan Kurutma,Filtre,Aritma Cihazları	311,5	367,2	685,0
8536	Gerilimi 100 Voltu Geçmeyen Elektrik Devresi Teçhizatı	326,8	623,7	653,9
4602	Sepetçi ve Hasırcı Eşyası	373,8	344,4	595,0
7117	Taklit Mücevherci Eşyası	851,7	448,2	583,7

6109	Tşört,Fanila,İç Giyim Eşyası (Örme)	648,5	259,0	489,8
6104	Kadın/Kız Çocuk İçin Takım,Takım Elbise,Ceket vs.	862,2	786,0	470,8
8473	Yazı,Hesap,Muhasebe,Bilgi İşlem,Büro İçin Diğer Makine ve Cihazların Aksam ve Parçaları	86,9	109,3	455,4
8302	Adi Metallerden Donanım, Tertibat vb. Eşya	435,9	263,4	454,7
6102	Kadın/Kız Çocuk İçin Dış Giyim (Örme)	451,0	548,1	364,5
8908	Sökülecek Gemilerle, Suda Yüzen Sökülecek Diğer Araçlar	-	-	364,0
9026	Sıvı-Gaz Akışı ,Seviyesi, Basıncı Ölçen Alet ve Cihazlar	2,5	5,2	355,9
9403	Diğer Mobilyalar vb. Aksam ve Parçaları	623,7	217,1	354,3
6204	Kadın/Kız Çocuk İçin Takım, Takım Elbise, Ceket vs.	1.419,0	1.168,0	346,2
8537	Elektrik Kontrol, Dağıtım Tabloları	29,0	1.224,8	315,6
8525	Radio Televizyon Yayını İçin Verici Cihazlar;Televizyon,Dijital	312,2	26,4	314,6
6203	Erkek/Erkek çocuk İçin Takım,Takım Elbise,Ceket vs.	1.416,4	512,0	287,7

Kaynak: DTM

2010 yılı ithal değerleri esas alındığında, Filipinlerden olan ithal kalemlerini telli telefon-telgraf için elektrikli cihazlar, otomatik bilgi işlem makineleri, üniteleri, kara taşıtları için aksam, parçaları, suni devamsız lifden iplikler (dikiş ipliği hariç), elektronik entegre devreler, hindistan cevizi, brezilya ve kaju cevizi (taze/kurutulmuş), içten yanmalı, pistonlu motorların aksam ve parçaları, elektrik transformatörleri, statik konvertisörler, endüktörler, kauçuktan yeni dış lastikler, diotlar, transistörler vb. yarı iletkenler, radyo, televizyon, radar cihazları vb gibi ürünlerin aksam ve parçaları oluşturmaktadır.

2010 yılında ithal edilen ürünlere bakıldığında, ithal kalemlerini telli telefon-telgraf için elektrikli cihazlar 17,4 milyon A.B.D Doları ile ithalat içerisinde %15,8 oranında pay aldığı görülmektedir. Diğer önemli kalemlere ait ithalat rakamları ve ithalat içerisinde aldıkları paylar ise şöyle sıralanmaktadır. Otomatik bilgi işlem makineleri, üniteleri 9,8 milyon A.D.Doları ve % 9, kara taşıtları için aksam, parçaları 9,6 milyon A.B.D Doları ve % 8,9, suni devamsız lifden iplikler (dikiş ipliği hariç) 9,3 milyon A.B.D Doları ve % 8,6, elektronik entegre devreler 9,0 milyon A.B.D Doları ve %8, hindistan cevizi, brezilya ve kaju Cevizi (Taze/Kurutulmuş) 5,8 milyon A.B.D Doları ve %5'dir.

İki Ülke Arasındaki Anlaşma ve Protokoller

İki Ülke Arasındaki Ticaretin Altyapısını Düzenleyen Anlaşma ve Protokoller

Anlaşmanın Adı	İmza Tarihi ve Yeri	Resmi Gazete Tarihi ve No
Ticaret Anlaşması	09/03/1995-Ankara	25/05/1995-22293
Turizm Anlaşması	09/03/1995-Ankara	24/07/1995-22353
Kültür ve Eğitim İşbirliği Anlaşması	09/03/1995-Ankara	09/08/1995-22369
İş Konseyi Kurulmasını Öngören Mutabakat Muhtırası	09/03/1995-Ankara	
Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşması	22/02/1999-Manila	08/07/1999-23749
Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması	22/02/1999-Manila	22/07/2005-22883
Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması	18/03/2009-Ankara	

Kaynak:DTM

1) Ticaret Anlaşması

Türkiye-Filipinler Ticaret Anlaşması, Dönemin Filipinler Devlet Başkanı Sayın Fidel RAMOS'un ülkemize gerçekleştirdiği ziyaret sırasında 9 Mart 1995 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır. Anlaşma onay işlemlerinin her iki ülke tarafından tamamlanmasının ardından 18 Eylül 1996 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

2) Turizm Alanında İşbirliği Anlaşması

Turizm Alanında İşbirliği Anlaşması, Dönemin Devlet Başkanı Sayın Fidel RAMOS'un ülkemize gerçekleştirdiği ziyaret vesilesiyle Ankara'da imzalanarak, 4 Ekim 1995 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

3) Kültür ve Eğitim Alanında İşbirliği Anlaşması

Kültür ve Eğitim Alanında İşbirliği Anlaşması, Dönemin Devlet Başkanı Sayın RAMOS'un ülkemizi

ziyareti esnasında 9 Mart 1995 tarihinde Ankara'da imzalanmış ve 16 Mayıs 1996 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

4) İş Konseyi Kurulmasını Öngören Mutabakat Muhtırası

Ortak İş Konseyi Kurulmasını Öngören Mutabakat Muhtırası, Filipinler Sanayi ve Ticaret Odası ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği arasında 9 Mart 1995 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır.

2005 yılında Filipinler İş Konseyi kurulurken, Türk-Filipinler İş Konseyi'nin kurulması için gerekli olan Türk İş Konseyi'nin kurulması konusunda ilerleme kaydedilememiştir.

5) Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşması

Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşması, Dönemin Cumhurbaşkanı Sayın Süleyman DEMİREL'in Filipinler'i ziyareti vesilesiyle 22 Şubat 1999 tarihinde Manila'da imzalanmıştır. Her iki ülkenin onay işlemlerini tamamlamasından ardından anlaşma 29 Kasım 1999 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

6) Yatırımların Korunması ve Karşılıklı Teşviki Anlaşması

Yatırımların Korunması ve Karşılıklı Teşviki Anlaşması, Dönemin Cumhurbaşkanı Sayın Süleyman DEMİREL'in ziyareti vesilesiyle 22 Şubat 1999 tarihinde Manila'da imzalanmıştır. Ülkemizdeki onay işlemleri 22 Temmuz 2005 tarihinde tamamlanmış olan anlaşma, Dışişleri Bakanı Sayın Alberto G. ROMULO'nun ülkemizi ziyareti sırasında Filipinler açısından da yürürlüğe girdiğini belirten Nota'nın iletilmesiyle 18 Mart 2009 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

7) Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması

Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması, Filipinler Dış İşleri Bakanı Sayın Alberto G. ROMULO'nun ülkemizi ziyareti vesilesiyle, 18 Mart 2009 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır.

İmzalanması Öngörülen Anlaşmalar

- Serbest Ticaret Anlaşması

Avrupa Birliği ile ASEAN arasında 4-5 Mayıs 2009 tarihlerinde Siem Reap'ta yapılan Ekonomi Bakanları Toplantısı sırasında iki örgüt arasında yürütülen Serbest Ticaret Anlaşması (STA) görüşmelerin dondurulması kararı üzerine, ASEAN'in eski üyeleriyle STA imzalanması çalışmaları çerçevesinde, 02-06 Kasım 2009 tarihinde STA istikşafi toplantısı yapılması önerimiz, 6 Ağustos 2009 tarihinde Filipinler tarafına iletilmiştir. Filipinler makamlarınca, STA konusunun, Türkiye-Filipinler I. Dönem KEK toplantısı esnasında değerlendirilmesi uygun bulunmuştur.

KEK Toplantısı

Türkiye-Filipinler I. Dönem KEK Hazırlık Toplantısı, 27-28 Temmuz 2005 tarihinde Manila'da yapılmıştır.

KEK Hazırlık Toplantısında; ikili ticaretin artırılması için gerekli faaliyetler kararlaştırılmış, iki ülke ihracatı geliştirme kuruluşları arasında bir çerçeve anlaşma taslağı üzerinde mutabakata varılmış, Türk Standartları Enstitüsü'nün İşbirliği Anlaşma Taslağı Filipinler Ürün Standartları Bürosu'na iletilmiş, 1999 yılında hazırlanmaya başlanan Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşmasının imzalanması uygun bulunmuş, bayındırlık, enerji, çevre ve ormancılık, sağlık, küçük ve orta ölçekli işletmeler, ulaştırma ve haberleşme ile müteahhitlik ve müşavirlik alanlarında ekonomik ve teknik işbirliği yapılması kararlaştırılmıştır.

İhracat Potansiyeli Olan Başlıca Sektörler

Buğday unu, maya, zeytinyağı, zeytin, domates salçası, kuru ve sert kabuklu meyveler, tütün, meyve suları, yaş meyve ve sebze gibi tarım ürünlerinin yanısıra sanayi ürünleri olarak demir çelik ürünleri, inşaat malzemeleri, kimyasallar, otomotiv yan sanayi, değirmen makineleri, gıda işleme, paketlenme makine ve ekipmanları, tekstil makineleri, ağaç işleme makineleri, inşaat malzemeleri ve savunma sanayi ürünleri gibi ürünlerde Filipinler potansiyel bir pazardır.

İki Ülke Arasındaki Ticarete Yaşanan Sorunlar

Filipinler Buğday Unu Sorunu

Türkiye'nin Filipinler'e en büyük ihrac kalemi olan buğday unu konusunda son aylarda Filipinler basınında ülkemiz menşeli buğday ununun sağlığa zararlı olduğu ve toksik madde içerdiği yönünde haberler çıkmakta ve anılan ülkeye yönelik buğday unu ihracatımız engellenmeye çalışılmaktadır.

Filipinler Sağlık Bakanlığı Gıda ve İlaç Dairesi, yapılan testler sonucunda Türk ununun güvenilir ve insan tüketimine uygun olduğunu tespit ve ilan etmiştir. Ayrıca uluslar arası gözetim şirketleri nezdinde bulundurulmuş şahit numunelerden yapılan analizlerde de herhangi bir zararlı kalıntı bulunmamıştır.

Birleşmiş Milletler verilerine göre Türkiye, 2005-2007 yılları arasında ve 2009'da buğday unu ihracatında tutar bazında dünyada ilk sırada yer almıştır. 2009 yılında Türkiye'nin 1,8 milyon ton olan

Toplamı buğday unu ihracatçı, tatar olarak 302 milyon ABD Dolarında ulaştığını. Aynı yıl, Türkiye'nin buğday unu ihracatında Filipinler üçüncü sırada yer almaktadır.

Türkiye 2002 yılından beri Filipinler'e un ihraç etmektedir. Buğday unu Filipinler'e en büyük ihraç ürünümüz durumundadır. Türk buğday unu Filipinler'in yanısıra ABD, Japonya, İngiltere gibi dünya genelinde 126 ülkeye ihraç edilmektedir. Ülkemiz ayrıca Birleşmiş Milletler Gıda Programı'nın da un tedarikçilerinden biridir.

Türk buğday unuyla ilgili Filipinler basınında çıkan yanıltıcı ve asılsız iddiaların sonlandırılmasına yönelik çalışmalar halihazırda devam etmektedir.

► Pazar ile İlgili Bilgiler

Fikri, Sınai Mülkiyet Hakları

Hakların korunması için bunların yasalara göre tescil edilmesi gerekmektedir. Tescil konusunda avukatlık ve danışmanlık firmalarından yardım alınabilir. Bu konuda yerel acentanın desteği de önemlidir.

Filipinler kayıt konusunda Dünya Ticaret Örgütü Fikri Mülkiyet Anlaşmasına (TRIPS) uygun bir sistem takip etmektedir. Tüm yabancı firmalar marka ve patent haklarını Filipinler Fikri Mülkiyet Bürosuna kayıt ettirmelidir. Bu konuda anılan büronun www.ipophil.gov.ph web sayfasından gerekli bilgi temin edilebilir. Ticari markalar kayıttan sonra 10 yıl korunmakta ve onar yıllık sürelerle bu yenilenmektedir. Endüstriyel tasarımların korunması beşer yıllık süreyle yapılmaktadır.

Ancak, sözkonusu hakların korunmasına dair yasal süreç kompleks yargı sistemi nedeniyle ağır işlemektedir. Korumanın güçlendirilmesi gerekmektedir. Taklit mallar pazarlarda ve bazı outletlerde yer almaktadır. Aynı şekilde, dijital video disklerin yasal olmayan kopyalarının satışı yaygındır. Fikri mülkiyet haklarının ihlali mevcut yasal sistemde ciddi bir suç sayılmamakta ve yasal sistemde öncelikli olarak ele alınmamaktadır.

Dağıtım Kanalları

Dağıtım ve satış kanalları endüstriye bağlı olarak değişmektedir. Stoklama yapan distribütörler tüketim mallarını ithal etmekte ve bunu perakendeciye satmaktadır. Sermaye malları ise nihai tüketiciye satılmadan acenta veya distribütör tarafından ithal edilmektedir. Yerel firmaların kullanılması ihracatçının piyasaya girişini kolaylaştırmaktadır. Yerel acentalar ihale sürecini ve fırsatlarını daha kolay izlemektedir.

Ülkede iki tip ithalatçı vardır. Stoklama yapan distribütörler, yabancı tedarikçi ile kontrat bazında belirli bir miktar için anlaşma yapmakta ve bunu gerçekleştirmektedir. Diğer tip ithalatçılar aracı olarak nihai tüketici ve yabancı arasında faaliyet göstermekte ve yüksek fiyatlı malları stoklama mecburiyetinde kalmamaktadırlar. Genellikle, aracı ithalatçıya mal sipariş eden alıcı mal bedelinin finansmanını da sağlamaktadır.

Müşteri yabancı ithalatçıdan aldığı mallar için akreditif açmaktadır. Lokal acenta ise bu işlemde komisyon almaktadır. Acentalar satış sonrası hizmet desteği vermektedir. Garanti süresince satış desteğinin verilmesi marka imajı ve tüketici tatmini açısından önemlidir.

Manila bir çok ithalatçı ve distürbitörün yer aldığı bir merkezdir. Manila'daki Makati City iş merkezi olarak bilinmektedir. Bu merkezde çok uluslu firma merkezleri, ticari banka merkez şubeleri ve prestijli alışveriş merkezleri bulunmaktadır.

Manila dışındaki merkezler Cebu City, Iloilo, Davao ve Zamboanga'dır. Yerel acenta ile çalışmak önemli olup bu konuda yabancı firmanın yerel acenta ile yakın çalışması önem arz etmektedir.

Filipinler marka algılaması yüksek bir piyasadır. Bu yüzden tüketici mallarının satışında reklam önemlidir. Çoğu reklam ajansının yurtdışındaki reklam şirketleri ile bağlantısı vardır.

Perakendecinin kar marjı %20 ile % 30 arasında değişmektedir.

► İşadamlarının Pazarda Dikkat Etmesi Gereken Hususlar

Ticareti Etkileyen Kültürel Faktörler

Ticari anlaşmalarda yüz yüze yapılan görüşmeler çok önemlidir. Görüşmeler nezaket çerçevesinde, sakin, doğrudan teklifi reddetmemek şeklinde gerçekleştirilir. Evet cevabı her zaman müsbet olarak algılanmamalıdır.

Kamu kurumları ile yapılan görüşmelerde, kişilere hitap ederken resmi ünvanlarının belirtilmesi uygun olacaktır.

Tarafların birbirlerine kartvizit vermeleri standart bir uygulama olmakla birlikte, kartvizit takdimi diğer Asya ülkelerine göre daha gayri resmi bir nitelik arz eder.

Toplantıların muhtelif sebeplerle zamanında başlamaması ve son dakika değişiklikleri normal kabul edilir. Ancak gecikmelerin bildirilmesi yaygındır. İngilizce resmi iş dilidir.

Ölçümü ağırlıklı olarak katolik bir ülke olduğu ve dini tatilleri tatil ve görüşmelerde ağırlıklı alınmalıdır. Toplantıların bu tarihler öncesinde gerçekleştirilmesi uygun olacaktır.

Kamu kurumları ve özel firmalar Pazartesi- Cuma günleri arası saat 8.00 – 17.00 veya 9.00-18.00 saatleri arasında faaliyet göstermektedir.

Karayolu ile ulaşımda yetersiz yol yapısı ve trafik sıkışıklığı nedeniyle mesafeler daha uzun sürede alınmaktadır. Ülkede 80 civarında havaalanı olmakla birlikte birkaç tanesi uluslararası standartları karşılamaktadır. Ülkenin milli havayolu Filipin Havayolları (Philippine Airlines) olup dış ve iç hatlarda faaliyettedir.

Deniz yolları insanlar ve malların naklinde en önemli taşıma yoludur. Ancak, yolculuk uzun zaman almakta ve havayollarına göre dezavantajlı bir konumdadır.

Ülkede modern hastane ve tıbbi imkanlar mevcuttur. Aşırı nüfus ve yeterli olmayan altyapı nedeniyle genel sağlık koşulları ve hijyen gelişmiş ülkelere göre daha düşük seviyededir.

Pasaport ve Vize İşlemleri

Filipinler'e iş veya ticaret amacıyla gelen Türk vatandaşlarından kalış süreleri 21 günü geçmemek kaydıyla vize talep edilmemektedir. Bu süreden fazla kalınacak ise vize alınması gerekmektedir. 21 günden daha az zaman için gelmiş olup, daha uzun kalmak isteyen vatandaşlarımızın Filipin Göçmen Bürosuna başvurarak bu süreyi uzatmaları mümkündür.

Resmi Tatiller ve Çalışma Saatleri

Resmi Tatil Günleri

1 Ocak : Yeni Yıl
22 Subat : EDSA Devrim Günü
1 Nisan :Paskalya'dan önceki Perşembe
2 Nisan :Paskalya'dan önceki cuma
9 Nisan :Milli Bayram
3 Mayıs : İşçi Bayramı
14 Haziran: Bağımsızlık Günü
30 Ağustos:Ulusal Kahramanlar Günü
1 Kasım :Azizler Günü
29 Kasım :Bonifacio Günü
25Aralık : Noel Günü
27Aralık :Rizal Günü
31Aralık :Yılın son günü

Kamu kurumları ve özel firmalar Pazartesi- Cuma günleri arası saat 8.00 – 17.00 veya 9.00-18.00 saatleri arasında faaliyet göstermektedir.

Ulaşım

Karayolu ile ulaşımda yetersiz yol yapısı ve trafik sıkışıklığı nedeniyle mesafeler daha uzun sürede alınmaktadır. Ülkede 80 civarında havaalanı olmakla birlikte birkaç tanesi uluslararası standartları karşılamaktadır. Ülkenin milli havayolu Filipin Havayolları (Philippine Airlines) olup dış ve iç hatlarda faaliyettedir.

Deniz yolları insanlar ve malların naklinde en önemli taşıma yoludur. Ancak, yolculuk uzun zaman almakta ve havayollarına göre dezavantajlı bir konumdadır.

Havaalanları

Filipinler'e THY'nin direk seferi bulunmamaktadır. Ancak, THY tarafından Bangkok, Singapur ve Hong Kong'a yapılan düzenli seferler kullanılarak, adı geçen şehirlerden yapılacak aktarma ile Manila'ya ulaşılabilir. Ayrıca, Singapur, Emirates ve Qatar Havayollarının da İstanbul-Manila aktarmalı seferleri bulunmaktadır. Manila'da THY Ofisi 2007 yılında faaliyete geçmiş olup iletişim bilgileri aşağıdadır.

Adres: 6758 SGV Bldg, Ayala Avenue, Makati, Manila
Tel. no: + 6328640600
Faks no: + 6328910435

Genel Değerlendirme ve Öngörüler

Ülke 2010 Mayıs ayı başkanlık seçimini müteakiben politik olarak istikrarlı bir yapıdadır. Ekonomik olarak, civar ülkelere göre global durgunluktan daha az etkilenmiş bir ülkedir. Ekonomik büyümenin 2010 yılında % 4.8 olması ve 2015 yılına kadar da yıllık ortalama büyümenin %5.2 civarında gerçekleşmesi beklenmektedir. Özel tüketim büyümenin esas unsurudur. Ayrıca, yurtdışında çalışan işçilerin gönderdikleri dövizler cari işlemler hesabının fazla vermesine neden olmaktadır. Bu dövizler, iç tüketimi desteklemektedir. Önümüzdeki dönemde de iç tüketimin büyümeye yön vermesi beklenmelidir.

Ülkede ticaret başına düşen gelir komşu ülkelere göre yüksek olmamakta beraber, ithal mallarına karşı bir ilgi bulunmaktadır. Ayrıca, ihracat için ithal girdilere bağımlılık devam etmektedir. Ülke bu bakımdan ihracatçı ülkeler açısından önem arz etmektedir. Ancak, ülkenin ASEAN ile serbest ticaret alanı oluşturması ve ASEAN'ın Çin ile serbest ticaret anlaşmasının uygulamaları bu ülke piyasasına girecek ihracatçılarımız tarafından dikkate alınmalıdır. ASEAN üyesi ülkelerin bölge içi ticareti bu ülkede yatırım imkanlarını gündeme getirmektedir.

Ülkenin dış ticareti 98 milyonluk bir ülke için göreceli olarak düşüktür. Bu miktarın, orta vadede yükseleceği dikkate alınmalıdır. Ülke ithalatının ve dış ticaret açığının 2011-2015 döneminde artacağı beklenilmektedir. İthalatın 2015 yılında 91 milyar ABD dolarına ulaşacağı tahmin edilmektedir.

Yatırım ortamı bakımından ülke diğer Güneydoğu Asya ülkelerine göre daha elverişsiz durumdadır. Bu durum ülkedeki altyapı ve bürokratik işlemlerin şeffaf olmamasından kaynaklanmaktadır. Diğer taraftan, ABD ve Avrupa ülkelerinin sıkı para politikaları uygulamaması bu ülkeye de portföy yatırımları şeklinde sermaye akışını arttırmış varlık fiyatlarını yükseltmiştir. Ülke parası peso ABD Doları karşısında değer kazanmaktadır. Bu durumda yatırımcılar tarafından yine dikkate alınması gerekli bir husustur. Yatırımlar açısından işgücü maliyeti düşük bir ülkedir.

Ülkedeki iş kültürünü anlamak önemli olduğundan firmalar arası ticari ilişkilerin zaman alacağı dikkate alınmalıdır. Yatırımlar açısından yerel firmalarla ortaklık yerel otoritelerle olan işlemlerin daha kolay aşılmasına imkan sağlayacaktır. Piyasanın marka algılaması yüksek olduğundan tüketim malları satışında reklam satışların arttırılması için önemlidir.

İthal malların ülkedeki olumlu imajı ve ülkedeki mevcut ithalatın yapısı ilgili bölümde detaylı şekilde açıklandığı üzere, belirli sektörler itibarıyla Filipinleri ülkemiz ihraç ürünleri açısından önemli hale getirmektedir.

Tarım ve Gıda Ürünleri İhraç Potansiyelimiz

Sektör	GTİP	Potansiyel Ürün	Ülkenin Toplam İthalatı 2009 (milyon dolar)	Türkiye'nin Ülkeye İhracatı 2010 (milyon dolar)	Türkiye'nin Toplam İhracatı 2010 (milyon dolar)	Dünya İthalatında Ülkenin Payı 2009	Türkiye'nin Ülkeye İhracatındaki Değişim 2009-2010 (%)	Ülkenin Toplam İthalatındaki Değişim 2008-2009 (%)	Türkiye'nin Ülkeye İhracatı 2010 Aylık Veriler*	Türkiye'nin Ülkeye İhracatı 2011 Aylık Veriler*	Ülke İthalatında İlk 5 Ülke ve Pazar Payları (%)	Ülkenin Türkiye'ye ve Rakip Ülkelere Uyguladığı Gümrük Oranları
Sert Kabuklu Meyveler	080222	Fındık	0,04	0	892,2	0	-0,05	5	-	-	Türkiye(61), A.B.D(39)	MFN %3
Endüstriyel Bitkiler	2401	Tütün	192,8	9,6	401,3	1,7	67,1	-8	-	-	Brezilya(24,4), Güney Afrika(10,1), Malawi(9), Çin(8,7), İsviçre(7,8)	MFN %4, %4,7,%5 %, 7
Su Ürünleri	03	Su Ürünleri	170,3	0	312,9	0,2	0	38	-	-	Çin(26,2), Tayvan(17,7), Papua Yeni Gine(17,2), Japonya(8,6), Vietnam(7,2)	MFN %5,%7,%10
Süt Ürünleri	0406	Peynir	43,9	0,01	102,0	0,2		-15	-	-	Yeni Zelanda(64,9), Avustralya(19,8), A.B.D(5,6), Fransa(2,5), Danimarka(2)	MFN 0, %3, %4, %6,2,%7
Kanatlı Etleri	0207	Tavuk Eti	43,3	0	203,2	0,2	0	44	-	-	A.B.D.(41,5), Brezilya((22,2), Kanada(21,9), Avustralya(8,9), Belçika(2,6)	MFN %5, %30,%35, %40
Un	1101	Buğday Unu	29,8	27,6	599,5	0,8	129,5	46	-	-	Türkiye(64,2), Avustralya(18), Vietnam(5,6), Singapur(5), Rusya(5)	MFN %7,
Meyve Suyu	2009	Meyve Suyu	28,5	0,4	174,1	0,2	14,3	-22	-	-	Vietnam(20,4), Tayland(18,9), Endonezya(13,6), A.B.D (8,4), Almanya(4,8)	MFN %1,%2,7,%3 %7, %7,6,%10
Şekerli ve Çukulatalı Mamuller	1806	Çukulatalı Mamuller	26,6	0,1	364,5	0,2	-26,6	-9	-	-	A.B.D(35,7), Malezya(12,2), Avustralya(12,1), İsviçre(6,9), Japonya(6,5)	MFN %3 %4,2,%4,7, %7
											Çin (82,6), A.B.D	

Yaş Meyve ve Sebze	0805	Narenciye	25,3	0	862,8	0,2	0	23	-	-	(12,5), Pakistan (2,7), Avustralya (1,2), Şili (0,4)	MFN %5, %7, %9,5, %9,9, %10
Domates Salçası	200290	Domates Salçası	23,3	0	144,2	0,8	-0,18	-23	-	-	Çin(61,4), ABD(32,8), Hong Kong(1,9), İsrail(1,5), Tayvan(0,8)	MFN %2,7,%3, %6,3,%9,3 ,%15
Şekerli ve Çukulatalı Mamuller	1704	Şekerli Mamüller	21,9	0,05	278,9	0,3	122,2	-6	-	-	Vietnam(42,5), Tayland(19,1), Endonezya(18,2), Çin(7,7), A.B.D(6,8)	MFN %5,%8%10,%13,5,%15,
Makarna	1902	Makarna	20,4	0,3	185,9	0,3	-71,5	-7	-	-	Endonezya(60,4), Avustralya(11,7), Çin(10,2), İtalya(5,1), Güney Kore(2,8)	MFN %5,%8,%10, %15,
Bisküvi	190531	Bisküvi	13,7	0	1171,4	0,1		289	-	-	Tayland(49,1), Endonezya(21,7), Singapur(18,6), Malezya(5,7), Tayvan(1,4)	MFN(Türkiye dahil) %5,%8,%15,
Maya	2102	Maya	13,4	0,1	177,1	0,8	-55,4	25	-	-	Çin(51,5), Fransa(21,8), Belçika(6,2), Vietnam(5,9), Hong Kong(4,7)	MFN 0,%3,%3,2, %3,4,%7
Zeytinyağı	1509	Zeytinyağı	2,8	1,4	64,2	0,1	-1,5	4	-	-	İspanya(48,5), İtalya(24,4), İsviçre(13,5), Türkiye(11,1), Malezya(2)	MFN %3
Kuru Meyveler	080620	Kuru Üzüm	2,5	0	417,5	0,2		11	-	-	A.B.D(85,4), Çin(6,6), Hindistan(4,5), Türkiye(1,4), Şili(0,5)	MFN %3

Kaynak : Tablonun hazırlanmasında Türkiye'ye ilişkin rakamlarda TUIK, diğer ülkelere ilişkin istatistik rakamlarında UN-ITC TradeMap, gümrük vergisi konusunda AB ülkeleri için TARIC diğer ülkeler için kendi gümrük idarelerinin verileri kullanılmıştır.

* Veriler 12 aylıktır.

Bisküvi

2009-2010 döneminde bisküvi satışları % 6 oranında artış göstermiştir. Tipler itibariyle son üç yıllık bisküvi satışlarına ilişkin tablo aşağıdadır. 1000 Ton

	2008	2009	2010
Tuzlu bisküvi kraker	58,2	61,1	64,3
Tatlı Bisküvi	63,4	66,1	69,1
-Çikolata kaplı	4,8	4,9	5,1
-Tatlı	6,3	6,3	6,4
-Dolgulu bisküvi	8,5	8,8	9,3
-Sade bisküvi	14,8	14,9	15,2
-Sandviç bisküvi	29,1	30,9	33,0
Bisküvi	121,6	127,1	133,4

Üreticiler çocuklarda yaygın olan yetersiz beslenme problemine ilişkin olarak bisküvilerini vitamin ve diğer gıda bileşenleri ile takviye etme eğilimindedir. 2010 yılında un ve şeker fiyatlarındaki artışa bağlı olarak bisküvi fiyatları artmıştır. 2010 yılında sandviç bisküviler %7 oranında artış ile satışı en fazla artan üründür.

2010 yılında toplam satışlar 7.968.180.000 pesodur. Bu miktar 2009 yılında 7.517.150.000 peso tutarında idi.

Monde Nissin Corp. firması piyasada en büyük satış hacmine sahip olup, piyasanın %33'ünü kontrol etmektedir. Geniş bir dağıtım ağı bulunmakta ve uygun fiyatlı ürünlere sahiptir. Üreticiler ürün geliştirilmesinde sağlıklı beslenme ve diyet gibi eğilimleri de dikkate almaktadır. Reklam önemlidir. Üreticiler dağıtım kanallarını geliştirmeye çalışmaktadır.

Önümüzdeki dönemde yetersiz beslenme nedeniyle katkılı bisküvilerin satış hacminin genişleyeceği düşünülmektedir. Üst gelir gruplarının sağlıklı beslenmeye yönelik talepleri de karşılanacaktır. Satışların 2011-2015 döneminde yıllık %4 oranında artması beklenmektedir. Ayrıca, bu dönemde daha ekonomik ürünlere yönelik talep nedeni ile fiyatların düşmesi beklenmektedir.

2009 yılında Filipinler 13,7 milyon A.B.D Dolarlık bisküvi ihracatı gerçekleştirmiştir. Tayland (%49,1) oran ile 1. tedarikçidir. Bunu sırasıyla Endonezya (%21,7), Singapur (18,6), Malezya (%5,7) ve Tayvan (%1,4) izlemektedir. 2009 yılında Türkiye'nin Filipinler'e bisküvi ihracatı düşük olmakla beraber uzun vadede ihracat potansiyelimizin olduğu düşünülmektedir. Ayrıca, bisküvide uygulanan MFN oranı ASEAN ülkeleri için %5, Çin için %8 iken, Türkiye'ye %15 oranında uygulanmaktadır.

Endüstriyel Bitkiler

Tütün

Son dönemdeki ekonomik kriz özellikle ülkedeki alt gelir gruplarının gelirini etkilediğinden, ülkedeki tütün tüketimi azalmıştır. Piyasa, üretici firmalar Fortune Tobacco Corp. ve Philip Morris Manufacturing tarafından yönlendirilmektedir. Bu firmalar etkin dağıtım kanallarına sahip olup, cazebeli satış promosyonları ve küçük paketlemeler yoluyla satışlarını artırma yoluna gitmektedirler. Tütün tüketiminde sigara satışları önemli paya sahiptir. Pipo tütünü satışları sınırlı olup, bu ürün Ortadoğu ve Akdeniz restoranlarında nargile kullanımı ile son yıllarda tanınmaya başlanmıştır.

2009 yılında Filipinler 192,8 milyon A.B.D Dolarlık tütün ithalatı gerçekleştirmiş olup, Brezilya %24,4'lük oranla 1. tedarikçi ülke konumundadır. Bunu sırasıyla, Güney Afrika (%10,1), Malawi (%9), Çin (%8,7) ve İsviçre (%7) izlemektedir. Türkiye tütünde 13. tedarikçi olup, 2009 yılında Filipinlere 10,7 milyon A.B.D. Doları, 2010 yılında ise 9,6 milyon A.B.D. Doları tutarında tütün ihracatı gerçekleştirilmiştir. Söz konusu üründe ASEAN ülkelerine % 4,7, Çin'e %5 MFN oranı uygulanırken, Türkiye için bu oran %7'dir.

Kuru Meyveler

Kuru Üzüm

2009 yılında Filipinler 2,5 milyon A.B.D. Doları kuru üzüm ithalatı gerçekleştirmiş olup, %85,4 oranla A.B.D 1. tedarikçidir. Bunu sırasıyla Çin %6,6, Hindistan %4,5, Türkiye %1,4, Şili %0,5 izlemektedir. 2009 yılında Türkiye Filipinlere 24,6 bin A.B.D. Doları kuru üzüm ihracatı gerçekleştirmiş olup, 4. tedarikçidir. Ancak, Filipinlere kuru üzüm ihracatımız çok düşük olmakla birlikte, ülkemizin bu üründeki ihracatının artırılmasının mümkün olabileceği düşünülmektedir. Kuru üzüm ithalatında ASEAN ülkelerine ve Çin'e uygulanan MFN oranı 0 iken, Türkiye için uygulanan oran %3'tür

Makarna

Bu ürün genellikle kutlama ve özel durumlarda yapılan bir yemek niteliğindedir. Makarnaya olan talep artmaktadır. Parekende satışlar 2010 yılında %3 artmıştır. Toplam satış hacmi 2010 yılında 70.400 ton'dur. Un fiyatlarındaki artışa bağlı olarak fiyatlar %10 artış göstermiştir. Spagetti toplam satışların

%60'ını oluşturan en popüler urundur. RFM Corp, Unilever Foods, Del Monte, Ideal Macaroni, Universal Robina, San Remo Macaroni Corp. piyasadaki en önemli firmalardır.

Fettucini ve lasanya orta gelir gurubunun tanımadığı ürünlerdir. Ürün üst ve orta gelir gurupları tarafından pirince ikame olarak kullanılan bir üründür. Orta gelir gurupları için fiyat önemli bir unsurdur.

Makarna kutlamaların yoğun olduğu yılın ikinci çeyreğinde satışının arttığı bir üründür. Önümüzdeki dönemde üst ve orta gelir guruplarının talebinin artması beklenilmektedir. Satış hacmindeki gelişmenin yıllık %2 oranında olacağı tahmin edilmektedir. Süpermarket ve hipermarketlerin yayılması da bu artış destekleyecektir.

2009 yılında Filipinler 20,4 milyon A.B.D Doları makarna ithalatı gerçekleştirmiştir. Endonezya (%60,4) ile ilk tedarikçidir. Diğer tedarikçiler ise sırasıyla, Avustralya (%11,7), Çin (10,2), İtalya (5,1) ve Güney Kore (%2,8)'dir. 2009 yılında Türkiye'den Filipinler'e 416 bin, 2010 yılında ise 381,2 bin A.B.D Doları tutarında makarna ihracatı gerçekleştirilmiş olup, uzun vadede ülkemizin bu üründeki ihracatının artırılmasının mümkün olabileceği düşünülmektedir. Ayrıca, ASEAN ülkelerine uygulanan MFN oranı %5, Çin'e %8 iken, Türkiye'ye uygulanan oran %15'tir.

Maya

Filipinler'de ekmekçilik sektörünün son yıllarda gelişmesi ve tüketicilerin farklı ekmekçilik mamullerine ilgi göstermeye başlamış olmaları nedeniyle, ekmekçilik mayasına olan talep artmıştır. 2009 yılında Filipinler 13,4 milyon A.B.D Doları maya ithalatı gerçekleştirmiştir. İthalat ağırlıklı olarak Çin (%51,5), Fransa (21,8), Belçika (%6,2), Vietnam (%5,9) ve Hong Kong (%4,7)'tan gerçekleştirilmektedir. 2009 yılında Türkiye'den Filipinler'e 225,7 bin A.B.D Doları, 2010 yılında ise 171,2 milyon A.B.D Doları maya ihracatı gerçekleştirilmiş olup, ülkemizin bu üründeki ihracatının artırılmasının mümkün olabileceği düşünülmektedir. Filipinlerin maya ithalatında Türkiye 9. tedarikçidir. Ayrıca, maya ithalatında ASEAN ülkelerine uygulanan MFN oranı 0, Çin için %3,2 iken, Türkiye için uygulanan oran %3,4'tür.

Meyve Suyu

Ülkede 2009 yılında meyve suyu satışları toplam 431 milyon litre olup, toplam satış değeri 23.838.000.000 pesodur. Meyve suyunun vitaminlerle güçlendirilmesi yönünde bir eğilim bulunmaktadır. Del Monte firması gelişme çağındaki çocuklar için beş adet vitaminle desteklenmiş ürün piyasaya sürmüş ve başarılı olmuştur. 2009 yılında satışların yıllık büyüme hızı %14'tür. Magnolia Juice Drinks, Minute Maid ve Tropicana markalı ürünler geri dönüşümlü cam şişeler yoluyla piyasada alt gelir düzeyindeki tüketicilere de hitap etmektedir. Bu yolla satış, ürünlerin piyasaya daha yaygın girmesine neden olmuştur. %100 meyve suyu ürünler toplam satışın %7'sini oluşturmaktadır. Piyasada en çok satılan ürün ise %24'e kadar meyve suyu ihtiva eden meyve suyu içecekleridir.

2007-2009 yılları arasında meyve suyunun tiplere göre satışına ilişkin bir tablo aşağıda yer almaktadır.

Milyon Litre	Satış Hacmi		
Meyve Suyu Türü	2007	2008	2009
%100 Meyve Suyu	2.408	2.697	3.034
Nektar (%25-99 Meyve Suyu)	4.650	5.045	5.398
Meyve Suyu İçecekleri (maksimum %24 meyve suyu)	9.465	11.649	14.687
Meyve Aromalı İçecekler (Meyve suyu içermemektedir)	623	653	718
Toplam Satışlar	17.147	20.044	23.839

Piyasadaki en büyük şirket Zest-O Corp olup piyasadaki satış payı %31'dir. Del Monte ise miktar olarak piyasadaki satışların yaklaşık %25'inin kontrol etmektedir. Diğer önemli şirketlerin payları ise Pepsi Co Inc, (%6,6) Coca Cola Export Co (%5,9), RFM Corp. (%2,9) şeklindedir. Ancak, piyasa toplam satış değerlerine baktığımızda Del Monte'nin payı %36, 1'e yükselmekte, satış miktarı olarak lider konumda olan Zest-O Corp şirketinin payı ise %13,3'e düşmektedir. Pepsi Cola'nın satış değeri payı ise %8'dir.

100 meyve sularında tercih edilen ürünler aşağıda gösterilmiştir.

	Satış Miktarı (%)		
Ürün Adı	2007	2008	2009
Elma	6,3	6,8	6,2
Üzüm	9,8	9,6	9,6
Mango	6,9	7,0	6,9
Portakal	11,1	11,1	11,1
Ananas	49,5	49,8	49,6
Diğerleri	16,4	15,7	16,5
Toplam	100	100	100

Nektarlarda tercih edilen ürünler:

	Satış Miktarı(%)		
Ürün Adı	2007	2008	2009
Mango	26,4	26,7	27,7

Portakal	35,6	35,5	35,5
Şeftali	1,5	1,3	1,2
Ananas	17,8	17,8	17,4
Tarçın elması	1,7	1,7	1,8
Diğerleri	17,0	17,0	16,4
Toplam	100	100	100

Meyve suyu tüketiminin zaman içerisinde artacağı tahmin edilmektedir. Sağlıklı yaşam fikri bu eğilimi güçlendirmektedir. 2014 yılına kadar satışlarda %14 yıllık büyüme öngörülmektedir. 2010 yılı satışlarının 491 milyon litre, 2014 yılı satış miktarının ise 765 milyon litre olacağı tahmin edilmektedir. Tüketilecek meyve suyunun tipi ülkedeki ekonomik durum ile yakından bağlantılıdır.

Meyve suyu içeceklerinin gelecekte de en çok satılan ürün olacağı tahmin edilmektedir. Yeni ürünlerin piyasaya girişinin yanı sıra firmaların kendi markalarını piyasada yerleştirmeye yönelik çaba içerisinde olmaları öngörülmektedir.

2009 yılında Filipinler 28,5 milyon A.B.D Doları meyve suyu ithalatı gerçekleştirmiştir. İlk beş tedarikçi sırasıyla şöyledir: Vietnam %20,4, Tayland %18,9, Endonezya %13,6, A.B.D %8,4, Almanya %4,8. Türkiye meyve suyunda 10. tedarikçi olup, 2009 yılında Filipinlere 266,5 bin A.B.D Doları değerinde ihracat gerçekleştirmiştir. 2010 yılında ise Türkiye, söz konusu ülkeye 425,2 bin A.B.D. Doları tutarında meyve suyu ihracatı yapmıştır. Ayrıca, meyve suyunda ASEAN ülkelerine uygulanan MFN oranı %2,7, Çin'e %6 iken, Türkiye'ye uygulanan oran ise %7,6'dır.

Domates Salçası

2010 yılında toplam satışlar %5 oranında artış göstererek 30 milyar pesoya çıkmıştır. Üreticiler ürün çeşitliliğini artırma eğilimindedir. Konserve halkın alım gücüne uygun ürünlerdir. Konserve sardalya Filipinlerde fakir insanın yiyeceği olarak bilinmektedir. Konserve yiyecekler şehriye ürününün ikame ürünlerinden biridir.

Konserve	2008	2009	2010
Fasulye	0,7	0,7	0,8
Balık	102,0	106,1	111,4
Meyve	36,3	38,8	40,8
Et	46,3	48,6	51,6
Domates	0,9	0,9	0,9
Sebzeler	18,5	19,2	20,2
Hazır yemek	5,5	5,7	6,0
Çorba	2,7	2,8	2,9
Toplam konserve	212,9	223,0	234,5

Toplam satış değerleri

Toplam Değer:Milyon Peso

Konserve	2008	2009	2010
Fasulye	60,9	63,0	65,8
Balık	10.500,7	11.340,7	12.134,6
Meyve	3.691,1	3.986,4	4.325,2
Et	7.814,2	8.517,5	9.369,2
Domates	126,5	136,7	138,0
Sebzeler	1.636,0	1.766,8	1.890,5
Hazır yemek	889,3	969,4	1.027,5
Çorba	666,7	726,7	784,9
Toplam konserve	25.385,4	27.507,1	29.735,8

Piyasaya yerli firmalar hakim durumdadır. Century Canning Corp. Piyasanın %22'sini kontrol etmektedir. Balık konserve üreticileri genellikle Mindanao adasında yerleşiktir. Piyasadaki ürünlerin %80'i yerli üreticilerce üretilmektedir.

2015 yılında toplam konserve satışlarının 283.000 tona çıkması, domates konserve üretiminin de 1.100 ton olacağı tahmin edilmektedir

Yaz döneminin uzun sürmesi domates üretimini artırmaktadır. Domates tüm ülkede üretilmekle birlikte, salça, sos ve diğer domates ürünleri fazla miktarda üretilmemekte bu ürünlere olan talep ithalatla karşılanmaktadır.

2009 yılında Filipinler 23,3 milyon A.B.D Doları domates salçası ithalatı gerçekleştirmiş olup, %61,4 oranla Çin 1. tedarikçidir. Diğer tedarikçiler ise aşağıda sırasıyla belirtilmiştir: A.B.D %32,8, Hong Kong %1,9, İsrail %1,5, Tayvan %0,8'dir. 2009 yılında Türkiye'nin Filipinler'e domates salçası ihracatı düşük olmakla beraber, uzun vadede ihracat potansiyelimizin olduğu düşünülmektedir. Ayrıca, ASEAN ülkelerine uygulanan MFN oranı %2,7 Çin'e 6,3 iken, Türkiye'ye uygulanan oran %9,3'tür.

Sert Kabuklu Meyveler

Fındık

İthalatçıların çoğunluğu Amerika, İngiltere ve Avustralya'dan gelmektedir. Özellikle Avrupa menşeli çikolata ürünlerinde ve Filipinlerde üretilen bir kısım çikolatalı mamullerde fındık kullanılmaktadır ve bu ürünler marketlerde satılmaktadır.

2009 yılında Filipinler 41 bin A.B.D Doları fındık ithalatı gerçekleştirmiştir. Bu miktar son derece düşüktür. % 61 oranla Türkiye 1. tedarikçi, % 39 oranla A.B.D 2. tedarikçi ülkedir. Türkiye ve A.B.D' ye fındıkta uygulanan MFN oranı %3'tür.

Süt Ürünleri

Peynir

2010 yılında toplam satışlar bir önceki yıla göre %6 oranında artarak 9,8 milyar Pesoya ulaşmıştır. 2009 yılı artışı ise %5,6 seviyesindeydi. Üreticiler peynirin her gün tüketilmesi yönünde çalışmalar yapmaktadır. Ufak paketler orta ve düşük gelirli tüketicilerin kullanımına yöneliktir. Batılı fast food zincirlerinin gelişimi de tüketimi arttırmaktadır. Pizza, makarna ve şarap tüketiminin artışı da peynirin kullanımını yükseltmektedir. Peynirin ham maddesi genel olarak ithal edilmektedir.

Belirli çeşitler itibariyle peynir satışlarına ilişkin bilgiler aşağıdadır.

	Miktar: Ton		
Çeşit	2008	2009	2010
İşlenmiş Peynir	23.776	23.968	24.296
İşlenmemiş Peynir	821	813	806
Peynir	24.596	24.781	25.101

	Değer: Milyon Peso		
Çeşit	2008	2009	2010
İşlenmiş Peynir	8.164	8.633	9.160
İşlenmemiş Peynir	614	638	654
Peynir	8.777	9.271	9.814

İşlenmemiş peynir tipleri (Satış yüzdeleri)

Tipler %	2009	2010
Cedar	80,0	79,5
Edam	13,0	13,1
Mozerella	0,8	0,8
Parmesan	1,0	1,1
Diğerleri	5,2	5,5

Uluslararası üreticiler piyasaya hakim konumdadır. Toplam satışların %61'i bu firmalarca gerçekleştirilmiştir. Kraft Foods (Philippines) pazar payı %49'dur. Yerli üretici San Miguel Pure Foods ise satışların %24'ünü gerçekleştirmektedir.

2011-2015 döneminde satışların %0,7 oranında artması beklenilmektedir. 2015 yılında satışların 26.000 tona, toplam satış değerinin 10,3 milyar Pesoya ulaşması beklenmektedir. Üreticilerce reklam ve pazarlama faaliyetlerine ağırlık verilmesi beklenmektedir. Yetersiz beslenme nedeniyle yeni ürünlerin diğer gıda katkıları ile takviye edilmek suretiyle piyasaya çıkması da muhtemeldir.

2009 yılında Filipinler 43,9 milyon A.B.D Doları tutarında peynir ithalatı gerçekleştirmiş olup, %64,5 oranla Yeni Zelanda 1. tedarikçi ülke konumundadır. Bunu sırasıyla Avustralya (%19,8), A.B.D (%5,6), Fransa %2,5), Danimarka %2' izlemektedir. Türkiye ise peynir ithalatında 19. tedarikçidir. 2009 yılında Türkiye'nin Filipinler'e peynir ihracatı düşük olmakla beraber, uzun vadede ihracat potansiyelimizin olduğu düşünülmektedir. Ayrıca, ASEAN ülkelerine uygulanan MFN oranı %4, Çin'e 0 iken, Türkiye'ye uygulanan oran %6,2'dir.

Şekerli ve Çikolatalı Mamuller

Peynir

2010 yılında toplam satışlar bir önceki yıla göre %6 oranında artarak 9,8 milyar Pesoya ulaşmıştır. 2009 yılı artışı ise %5,6 seviyesindeydi. Üreticiler peynirin her gün tüketilmesi yönünde çalışmalar yapmaktadır. Ufak paketler orta ve düşük gelirli tüketicilerin kullanımına yöneliktir. Batılı fast food zincirlerinin gelişimi de tüketimi arttırmaktadır. Pizza, makarna ve şarap tüketiminin artışı da peynirin kullanımını yükseltmektedir. Peynirin ham maddesi genel olarak ithal edilmektedir.

Belirli çeşitler itibariyle peynir satışlarına ilişkin bilgiler aşağıdadır.

	Miktar: Ton		
Çeşit	2008	2009	2010
İşlenmiş Peynir	23.776	23.968	24.296
İşlenmemiş Peynir	821	813	806
Peynir	24.596	24.781	25.101

	Değer: Milyon Peso		
Çeşit	2008	2009	2010
İşlenmiş Peynir	8.164	8.633	9.160
İşlenmemiş Peynir	614	638	654
Peynir	8.777	9.271	9.814

Çeşit	2008	2009	2010
İşlenmiş Peynir	8.164	8.633	9.160
İşlenmemiş Peynir	614	638	654
Peynir	8.777	9.271	9.814

İşlenmemiş peynir tipleri (Satış yüzdeleri)

Tipler %	2009	2010
Cedar	80,0	79,5
Edam	13,0	13,1
Mozerella	0,8	0,8
Parmesan	1,0	1,1
Diğerleri	5,2	5,5

Uluslararası üreticiler piyasaya hakim konumdadır. Toplam satışların %61'i bu firmalarca gerçekleştirilmiştir. Kraft Foods (Philippines) pazar payı %49'dur. Yerli üretici San Miguel Pure Foods ise satışların %24'ünü gerçekleştirmektedir.

2011-2015 döneminde satışların %0,7 oranında artması beklenilmektedir. 2015 yılında satışların 26.000 tona, toplam satış değerinin 10,3 milyar Pesoya ulaşması beklenmektedir. Üreticilerce reklam ve pazarlama faaliyetlerine ağırlık verilmesi beklenmektedir. Yetersiz beslenme nedeniyle yeni ürünlerin diğer gıda katkıları ile takviye edilmek suretiyle piyasaya çıkması da muhtemeldir.

2009 yılında Filipinler 43,9 milyon A.B.D Doları tutarında peynir ithalatı gerçekleştirmiş olup, %64,5 oranla Yeni Zelanda 1. tedarikçi ülke konumundadır. Bunu sırasıyla Avustralya (%19,8), A.B.D (%5,6), Fransa %2,5), Danimarka %2' izlemektedir. Türkiye ise peynir ithalatında 19. tedarikçidir. 2009 yılında Türkiye'nin Filipinler'e peynir ihracatı düşük olmakla beraber, uzun vadede ihracat potansiyelimizin olduğu düşünülmektedir. Ayrıca, ASEAN ülkelerine uygulanan MFN oranı %4, Çin'e 0 iken, Türkiye'ye uygulanan oran %6,2'dir.

Un

UN

Şehriye (Noddle)

2010 yılı satışları 245.000 tondur. Su katkısı ile hazırlanan şehriye tüketimi yaygındır. Belli başlı tiplerin son üç yıllık satış hacmine ilişkin bilgiler aşağıdadır.

	2008	2009	2010
Instant Şehriye	206,3	214,5	224,1
Düz şehriye	17,8	18,7	19,5
Snack Şehriye	0,1	0,1	0,1

Ekmekçilik Mamulleri

Beyaz ekmek en popüler ürün olup, toplam satışların % 38'ini oluşturmaktadır. Tek porsiyonluk keklerin satışı çok yaygındır. Sağlıklı yaşam nedeniyle kepekli ekmek satışlarında da artış görülmektedir. 2009 yılında yerel firmalar piyasaya hakim durumdadır. Bu ürünlerin satış miktarında 2010 yılında %1'lik bir artış olmuştur.

Ekmekçilik mamullerinin tipler itibarıyla satış miktarları aşağıdaki gibidir.(1000 TON)

Ürün	2008	2009	2010
Ekmek	131	131	132
Kek	30	30	30
Pastacılık ürünleri	44	44	44
Toplam	205	204	207

Toplam satış değeri :milyon Peso

Ürün	2008	2009	2010
Ekmek	13.273	13.908	14.649
Kek	8.067	8.301	8.578
Pastacılık ürünleri	5.827	6.093	6.383
Toplam	27.168	28.303	29.610

Piyasada üretilen ekmek tipleri :%

Ürün Tipi	2008	2009	2010
Hamburger ekmeği	8,5	8,0	8,0
Beyaz ekmek	40,0	39,0	38,0
Kepekli ekmek	30,0	31,0	32,0
Diğerleri	21,5	22,0	22,0

2010-2015 dönemine ait ekmekçilik ürünleri tahmini satışları tipler itibariyle aşağıda yer almaktadır.

1000Ton

Ürün	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Ekmek	132	133	135	136	137	138
Kek	30	31	31	31	31	32
Pastacılık ürünleri	44	45	46	47	48	49
Ekmekçilik ürünleri	206	209	211	214	216	219

Ekmekçilik ürünlerinin zaman içerisinde geleneksel ürünleri bir ölçüde ikame edeceği tahmin edilmektedir. Daha uzun raf ömrü olması nedeniyle paketli ürünler lehine bir gelişme beklenilmektedir.

Filipinler un ihtiyacını tamamen ithalatla karşılamaktadır. Yeme alışkanlığı olarak şehriye ön plana çıkmaktadır. Kahvaltıda dahil olmak üzere üç öğün şehriye tüketimi mevcuttur. Bu durum un tüketimini artırmaktadır.

2009 yılında Filipinler 29,8 milyon A.B.D Doları un ithalatı gerçekleştirmiştir. Türkiye % 64,2 oranla 1. tedarikçidir. Bunu sırasıyla Avustralya % 18, Vietnam %5,6, Singapur % 5, Rusya Federasyonu % 5 izlemektedir. 2009 yılında Türkiye'nin Filipinlere un ihracatı 19,1 milyon A.B.D. Dolarıdır. (Trade Map istatistiklerine göre) 2010 yılında ise Filipinlere un ihracatımız 27,6 milyon A.B.D Dolarıdır. (DTM istatistiklerine göre) Ayrıca, sözkonusu üründe ASEAN ülkelerine uygulanan MFN oranı %3 , Çin'e % 5 iken, Türkiye'ye uygulanan oran %7'dir.

Yaş Meyve Sebze

Narenciye

2009 yılında Filipinler 25,3 milyon A.B.D Doları narenciye ithalatı gerçekleştirmiştir. En çok ithalatın yapıldığı ülke %82,6 ile Çin'dir. Bunu sırasıyla A.B.D (%12,5), Pakistan (%2,7), Avustralya (%1,2) ve Şili (%0,4) izlemektedir. 2009 yılında ve 2010 Ocak-Kasım döneminde Filipinler'e Türkiye'den narenciye ihracatı gerçekleştirilmemiştir.

Filipinlere narenciye ihracatımızın olmamasına rağmen, ülkemizin bu ürünlerdeki ihracatının gerçekleştirilmesinin mümkün olabileceği düşünülmektedir. Narenciye ithalatında ASEAN ülkelerine uygulanan MFN oranı %5, Çin'e %9,5 iken, Türkiye için uygulanan oran %9,9'dur.

Zeytinyağı

Yüksek fiyatına rağmen satışlar 2010 yılında %16 oranında artış göstermiştir. Sağlıklı yaşam fikri ve ucuz markaların piyasaya girmesi satışları arttırmıştır. Zeytinyağı posasından elde edilen ürünlerin (pomace olive oil) piyasaya verilmesi orta sınıfta da bu ürünlere yönelmesine neden olmuştur. 2010 yılında satış toplamı 1.000 ton, satış değeri ise 400 milyon pesodur. Gelişmeyi değerlendirmek için 2005 yılı satışlarının 600 ton olduğu dikkate alınmalıdır. 2010-2015 döneminde satışlarda yıllık % 10 artış tahmin edilmektedir.

2009 yılında Filipinler 2,8 milyon A.B.D Doları zeytinyağı ithalatı gerçekleştirmiş olup, %48,5 oranla İspanya 1. tedarikçidir. Diğer tedarikçiler ise sırasıyla, İtalya (%24,4), İsviçre (%13,5), Türkiye (11,1) ve Malezya (%2) dir. Türkiye zeytinyağında 4. tedarikçi olup, 2009 yılında 1,7 milyon A.B.D Dolarlık zeytinyağı ihracatı gerçekleştirmiştir. 2010 yılında ise 1,4 milyon A.B.D Doları ihracat söz konusudur. Diğer taraftan, zeytinyağı ithalatında Türkiye'ye uygulanan MFN oranı %3 iken, ASEAN ülkelerine 0 oran uygulanmaktadır.

Sanayi Ürünleri ve Hizmetler İhraç Potansiyelimiz

Sektör	GTİP	Potansiyel Ürün	Ülkenin Toplam İthalatı 2009 (milyon dolar)	Türkiye'nin Ülkeye İhracatı 2010 (milyon dolar)	Türkiye'nin Toplam İhracatı 2010 (milyon dolar)	Dünya İthalatında Ülkenin Payı 2009	Türkiye'nin Ülkeye İhracatındaki Değişim 2009-2010 (%)	Ülkenin Toplam İthalatındaki Değişim 2008-2009 (%)	Türkiye'nin Ülkeye İhracatı 2010 Aylık Veriler*	Türkiye'nin Ülkeye İhracatı 2011 Aylık Veriler*	Ülke İthalatında İlk 5 Ülke ve Pazar Payları (%)	Ülkenin Türkiye'ye ve Rakip Ülkeler Uyguladığı Gümrük Oranları
Örme ve Dokuma Kumaşlar	5111	Kardeli yün ve ince kıldan dokumalar	4,2	0	3,5	0,5	44,2	-37	-	-	İtalya(60), İngiltere(27,3), Japonya(7,2), Türkiye(2,6), İspanya(2,1)	MFN(%1) ASEAN(0)
Örme ve Dokuma Kumaşlar	5516	Devamsız suni liften dokumalar(ağırlıkça%85<sunî)	3,8	3,2	79,9	0,4	217	-44	-	-	Güney Kore(40,3), Çin(22,4), Japonya(13,9), İtalya(7,5), Uruguay(6,5)	MFN(%10) ASEAN(0)
Petrol Ürünleri	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	3.268,3	0,1	3.989,9	0,7		-16	-	-	Singapur(30,3), Tayvan(21,8), Kore(21,1), Japonya(8,3), Çin(7,6)	MFN(0,%1,%3) ASEAN(0)
İlaç Sanayi	3004	Tedavide/Korumada Kullanılmak Üzere Hazırlanan İlaçlar	563,2	3,0	457,8	0,2	18,5	11	-	-	Almanya(9,2), İsviçre(9), İrlanda(8,2), Fransa(8,2) Endonezya(6,7)	MFN(0,%1,%3,%5) ASEAN(0)
Otomotiv Ana ve Yan Sanayi	8708	Kara taşıtları için aksam, parçalar	269,4	0,2	2.673,0	0,1	38,8	-15	-	-	Japonya;(48,7), Tayland(25,2), Endonezya(5,8), HongKongr(3,9), Tayvan(3)	MFN(%1,%3,%10,%15,%20,%30) ASEAN(0)
Elektronik	8504	Elektrik Transforma-törleri, Statik Konvertisör- ler	262,1	0,9	705,5	0,4	105,0	3	-	-	Japonya(34,7), Çin(16,6), Tayvan(9,3), HongKong(7,5), A.B.D(6,9)	MFN(%1,%3,%7,%10,%15), ASEAN(0)
Otomotiv Ana ve Yan Sanayi	8711	Motosiklet, Mopetler, Motorlu Bisikletler, Sepetler	226,9	0	15,2	1,5	0	-12	-	-	Tayland(36,8), Endonezya(26,3)Hindistan(15), Çin(11,6), Japonya(4,9)	MFN(0,%1,%30) ASEAN(0)
Demir Çelik	7210	Demir/çelik yassı mamul kaplı sıvanmış (600 mm?den geniş)	197,2	0	296,8	0,6	0	-30	-	-	Japonya(48,1), Güney Kore(21,9) Çin(12,2), Tayvan(6,8), GüneyAfrika (2,7)	MFN(0,%3,%10) ASEAN(0)
Demir Çelik	7208	Demir/Çelik sıcak hadde yassı mamulleri-genişlik 600 mmden fazla	196,2	0	598,4	0,4	0	-34	-	-	Japonya(75,5), Çin(6,9), Tayvan(6,2), Kore(4,8), Rusya Federasyonu (3,9)	MFN(0), ASEAN(0)
Örme ve Dokuma Kumaşlar	6006	Diğer örme mensucat	109,4	0,2	715,5	1,2	-56,2	-24	-	-	Hong Kong(26,9), GüneyKore(25,8) Çin(23,9), Tayvan(16,6), Vietnam(1,7)	MFN(%3,%7,%10) ASEAN(0)
İş ve Maden Makinaları	8431	Ağır iş makine ve cihazlarının aksamı, parçaları	108,6	0	453,6	0,2		19	-	-	Singapur(22,1), Endonezya(17,1) A.B.D.(10,5), Malezya(7,2), Japonya(7,1),	MFN(%1,%5) ASEAN(0)
Demir Çelik	7207	Demir/Alaşimsız Çelikten yarı mamuller	105,5	0	1.934,0	0,5	--79,4	-66	-	-	Hindistan(44,1) Rusya (31,3), Türkiye(9,4), Venezüella(6,3), Tayvan(5)	MFN(0,%3) ASEAN(0)
Örme ve Dokuma Kumaşlar	6002	Diğer örme mensucat(en>= 30cm,elastome rik kauçuk iplik	73,6	0	4,1	12,7	0	-41	-	-	Güney Kore(30,5), Tayvan(30,3) Çin.(11,6), HongKong(10,2) Japonya(7,3),	MFN(%10) ASEAN(0)
Demir Çelik	7213	Demir/çelik filmaşın (sıcak haddelenmiş rulo halinde)	61,7	0	630,9	0,7		-72	-	-	Rusya(47,6), Güney Kore(11,2) Türkiye.(10,2), Tayvan(9,6) Endonezya(8),	MFN(%1,%7) ASEAN(0)
Örme ve		Pamuk men(dokuma									HongKong(31,9) Çin(30,6), Hindistan(8,9),	

Dokuma Kumaşlar	5209	%85>pamuklu,2000/mizden fazla)	42,9	0,9	484,2	0,0	121,0	-29	-	-	Pakistan(6,2), Tayvan(4), Türkiye(3,7)	MFN(%10), ASEAN(0)
Örme ve Dokuma Kumaşlar	5515	Diğer devamsız sentetik liften dokumalar	11,6	1,7	185,7	0,4	-67,6	-44	-	-	Çin(55,5), Güney Kore(9,6) - İtalya(9,2) Hong Kong(7,1), Türkiye(5,5)	MFN(%10) ASEAN(0)
Tarım Alet ve Makineleri	8701	Traktör	11,3	1,5	271,1	0	-15,3	-10	-	-	Japonya(24,5), - Almanya(%20,9) - A.B.D(%15,4), Brezilya(14,1), İngiltere(4,4)	MFN(%1, %3,%5,%10) ASEAN(0)
Örme ve Dokuma Kumaşlar	5112	Taranmış yünden, ince hayvan kılından dokumalar	6,3	1,0	92,6	0,3	-77,1	-35	-	-	İtalya(52,8), Çin(16,3), - Fransa(9,7), İspanya(7,3), Japonya(4,6), Türkiye(4,3)	MFN(%1) ASEAN(0)
Örme ve Dokuma Kumaşlar	5211	Pamuk men dokuma,%85>pamuklu,suni sentetik karışık	4,6	0,8	99,9	0,3		32	-	-	Çin(41,8), Tayvan(23,3), - Güney Kore10,2, - HongKong(7,1), Hindistan(5,1)	MFN(%10) ASEAN(0)

Kaynak : Tablonun hazırlanmasında Türkiye'ye ilişkin rakamlarda TÜİK, diğer ülkelere ilişkin istatistik rakamlarında UN-ITC TradeMap, gümrük vergisi konusunda AB ülkeleri için TARIC diğer ülkeler için kendi gümrük idarelerinin verileri kullanılmıştır.

* Veriler 12 aylıktır.

Demir Çelik

Demir Çelik (gtip: 7207,7208, 7210, 7213)

World Steel Association'dan alınan verilere göre; 2009 yılında Filipinler 824 bin ton ham çelik üretimi gerçekleştirmiştir. 2009 yılında yarı ve nihai mamul ihracatı 33 bin ton olarak gerçekleşirken, ithalatı 3 milyon ton olmuştur. Filipinler'in 2009 yılı ham çelik tüketimi 4,2 milyon ton olup, kişi başına düşen ham çelik tüketimi ise 42,9 kg'dır. Yıllık nihai mamul tüketimi 3,4 milyon ton, kişi başına düşen nihai mamul çelik tüketimi ise 35,4 kg'dır.

2009 yılında Filipinler demir çelik ürünlerinden 7207 gtip grubunda (demir alaşımsız çelikten yassı mamuller) 105,5 milyon A.B.D Doları, 7213 gtip grubunda (demir/çelik filmaşın –sıcak haddelenmiş rulo halinde) 61,7 milyar A.B.D Doları tutarında ithalat gerçekleştirmiştir. 7207 ürün grubunda Hindistan %41, Rusya Federasyonu %31,3, Türkiye %9,4, Venezüella %6,3, Tayvan %5 önemli ilk beş tedarikçidir. Türkiye, bu ürün grubunda 3. tedarikçi olup, 2009 yılında Filipinler'e ihracatı bir önceki yıla göre %79 oranında azalmış ve 8,4 milyon ABD Doları olmuştur. 7213 ürün grubunda Rusya Federasyonu %47,6, Güney Kore %11,2, Türkiye %10,2, Tayvan %9,6, Endonezya %8 önemli ilk beş tedarikçidir. Türkiye bu ürün grubunda 3. tedarikçi olup, 2009 yılında Filipinler'e 5,4 milyon ABD Doları tutarında ihracat gerçekleştirmiştir.

2009 yılında Filipinler demir çelik ürünlerinden 7210 gtip grubunda (demir çelik yassı mamul kaplı sıvanmış 600 mm den geniş) 197,2 milyon A.B.D Doları, 7208 gtip grubunda (demir/çelik sıcak hadde yassı mamulleri-genişlik 600mm. fazla) 196,2 milyar A.B.D Doları ithalat gerçekleştirmiştir. 7210 GTİP ürün grubunda Japonya %48,1, Güney Kore %21,9, Çin %12,2, Tayvan %6,8 ve Güney Afrika %2,7 önemli ilk beş tedarikçidir. 7208 GTİP ürün grubunda ise Japonya %75,5, Çin %6,9) Tayvan %6,2, Güney Kore %4,8 ve Rusya Federasyonu %3,9 önemli ilk beş tedarikçidir.

Dünya demir çelik ihracatında ilk altı büyük ülke arasında yer alan Türkiye'nin, Filipinler pazarında daha büyük bir paya sahip olması gerektiği düşünülmektedir. Asya kıtasının yükselen ülkeleri arasında yer alan Filipinler pazarında Türkiye'nin özellikle boru ve tüpler, soğuk hadde sac, nervürlü inşaat demiri, çelik çubuk-filmaşın, soğuk haddelenmiş çelik ürünleri ve demir çelik profil ürünlerinde ihracat potansiyeli yüksektir. Türkiye'nin bu ürünlerde pazar payını daha da artırma imkanı bulunmaktadır. Bu yönde ülkede yapılacak fuar katılımı, tanıtım, pazarlama ve ticaret heyeti faaliyetlerinin faydalı olacağı düşünülmektedir.

Elektronik

Elektronik Sektörü (8504)

Elektronik sanayi son yıllarda imalat sektörünün büyümesinde en önemli rolü oynamış olup, toplam imalatın %20'sini oluşturmaktadır. Elektronik işletmelerin çoğunluğu yarı iletken ve diğer elektronik parçaları üretmektedir. Tüm imalat sektöründeki işgücünün %20,9'unu yine bu sektör istihdam etmektedir.

Sektörde 129 işletme bulunmaktadır. İşletmelerin %98,5'i özel şirketler iken kalanı adi ortaklık yapısındaki firmalardır.

Sektördeki toplam üretim değeri 2008 yılı itibarıyla 618,7 milyar Peso'dur. Şirketler 560-%79 kapasite kullanım oranı ile çalışmaktadır.

Elektronik aletler satışları 2009 yılında %2 oranında düşmüş ve 126 milyar peso olarak gerçekleşmiştir. Üreticiler satışları artırma yönünde çalışmaktadır. Ekonomik yavaşlama satışları olumsuz etkilemiştir. Klima ve geleneksel televizyon talebi düşerken ev tiyatrosu küçük ev aletlerine talep artmıştır. Zincir mağazalar genişlerken, kırsal kesimdeki küçük perakendecilerin bir kısmı ticaret dışı kalmıştır. Kırsal kesimde stok miktarları kısıtlı olan küçük satıcılar piyasaya hakimdir. Büyük outletler Metro Manila'da yer almaktadır.

Star Appliance Center %7'lik satış payı ile piyasadaki en büyük firmadır.

2009 yılında Filipinler 8504 GTİP NO'lu ürün grubunda 262,1 milyon A.B.D Doları tutarında ithalat gerçekleştirmiş olup, %34,7 oranla Japonya 1. tedarikçidir. Bunu sırasıyla, Çin %16,6, Tayvan %9,3, Hong Kong %7,5 ve A.B.D %6,9 izlemektedir. 2009 yılında Türkiye söz konusu ürün grubunda Filipinlere 569,6 bin A.B.D Doları, 2010 yılında ise 921,8 bin A.B.D Doları tutarında ihracat gerçekleştirmiştir. Söz konusu ürün grubunda pazarın büyüklüğü düşünüldüğünde ihracatımız düşük kalmaktadır. Çeşitli tanıtım ve pazarlama stratejileri ile ihracatımızın artırılacağı düşünülmektedir.

İlaç Sanayi

Tedavide ve Korumada Kullanılmak Üzere Hazırlanan İlaçlar (GTİP3004)

Filipinler; eczacılık ürünleri açısından Asya Pasifik bölgesinde cezbedici 11. piyasa konumundadır. ASEAN Ülkeleri içerisinde ise, Endonezya ve Tayland'dan sonra 3. sıradadır. Dünya eczacılık ürünleri piyasasındaki payı 2007 itibarıyla %0.31'dir.

2008 yılında toplam piyasa işlem hacmi 2,5 milyar ABD Doları olup, bu miktarın 2013 yılında 3,9 milyar ABD Doları'na ulaşması beklenmektedir. Sağlık harcamaları GSYİH'nin %3,4 ünü oluşturmaktadır.

Eczacılık ürünleri ilaç ve ilaç dışı ürünleri kapsamaktadır. İlaçlar reçeteli ve reçetesiz ürünler diye sınıflanırken, ilaç dışı ürünler besleyici ürünleri, çocuk süt ürünlerini, bebek bakım ürünlerini,

kozmetikleri ve diğer tıbbi araçları içermektedir.

Toplam satışların %70'ini reçeteli ürünler, %24'ünü reçetesiz ürünler kalan miktarı ise ilaç dışı ürünler oluşturmaktadır. Ürünlerin %70'i eczanelerde, % 15'i hastane ve kliniklerde tüketiciye sunulmaktadır. 2005 yılı itibariyle ülkede kamu ve özel 1.755 hastane bulunmaktadır.

Dünyadaki en büyük ilaç firmalarından 20'sinden 14'ünün bu ülkede üretim faaliyeti bulunmaktadır. Yerel firmaların payı sadece %38'dir. 2007 yılı itibariyle eczacılık ürünleri konusunda faaliyet gösteren 471 firma olup, 231 tanesi yabancı firmadır. Çok uluslu firmaların 2009 yılında %4 büyüdüğü tahmin edilmektedir. Eczacılık ürünleri patent haklarının ihlalinde yasalar ağır cezalar öngörmektedir.

2009 yılı ithalatı 736 milyon ABD Dolarıdır. Önümüzdeki yıllarda nüfus artışının eczacılık ürünlerine talebi artırması olağan bir gelişme olacaktır.

Filipinler 2009 yılında 3004 GTİP No'lu ürün grubunda 563,2 milyon A.B.D Doları ilaç ithalatı gerçekleştirmiş olup, Almanya (%9,2), İsviçre (%9), İrlanda (%8,2), Fransa (%8,2), Endonezya (%6,7) önemli tedarikçileridir. 2009 yılında Filipinler ülkemizden 1,9 milyon A.B.D Doları, 2010 yılında ise 3,0 milyon A.B.D Doları tutarında ilaç ithalatı yapmıştır.

İş ve Maden Makineleri

İş ve Maden Makineleri (GTİP:8431)

Gelişen Asya ülkeleri arasında yer alan Filipinler'de inşaat makinesi sektörünün 2013 yılına kadar hızla büyümesi beklenmektedir. Filipinler 2009 yılında 108 milyon ABD doları tutarında ağır iş makinesi ve parçaları ithalatı yapmıştır. Söz konusu ürünün ithalatında %22,1'lik pay ile Singapur birinci sırada yer almakta olup, bunu sırasıyla Endonezya (%17,1), ABD (%10,5), Malezya (%7,2) ve Japonya (%7,1) izlemektedir. Türkiye ise 28. tedarikçi konumundadır. Türkiye'nin bu ürün grubunda 2009 yılında Filipinlere ihracatı 55 bin A.B.D Doları tutarında ihracatımız düşük olmakla birlikte, dünya genelinde olduğu gibi maden makinelerine olan talebin artması, Türk firmalarının uzun vadede bu pazarda şansının olabileceğini göstermektedir.

Kumaş

Örgü ve Dokuma Kumaşlar(GTİP:6006,6002, 5209 5112, 5111, 5515, 5516)

Filipinler'de, tekstil ve hazır giyim sanayi hızla gelişmekte olup, bu sektör ülkenin ihracatında önemli bir paya sahiptir. Tekstil sanayi için ihtiyaç duyulan bazı kumaşların ithalatını yapmaktadır. Türkiye'den en çok yukarıda GTİP'leri belirtilen kumaşların ithalatı yapılmaktadır.

Filipinler'in toplam kumaş ithalatı 2009 yılında 361,2 milyon ABD doları tutarında olup, söz konusu ithalatın büyük çoğunluğu Hong Kong, Güney Kore, Çin, Tayvan ve Hindistan'dan yapılmaktadır.

2009 yılında Filipinler'in Türkiye'den yaptığı kumaş ithalatı ise 5,3 milyon A.B.D Dolarıdır. Bazı ürün gruplarında özellikle 5111 GTİP NO'lu üründe ülkemiz 4'üncü, 5515 GTİP NO'lu üründe 5'inci, 5209 ve 5112 GTİP NO'lu ürünlerde 6'ıncı, 5516 GTİP NO'lu üründe 8. tedarikçidir. 2010 yılında ise Filipinler'in Türkiye'den yaptığı kumaş ithalatı ise 2009 yılına göre % 50,9 oranında artarak 8,0 milyon A.B.D Doları olmuştur.

Diğer taraftan, Filipinlerin Türkiye'den aldığı pamuklu kumaşların dörtte üçünü denim kumaşlar oluşturmaktadır. 2009 yılında Filipinler ülkemizden 1,5 milyon A.B.D Doları tutarında pamuklu kumaş ithal etmiş olup, bunun 1 milyon A.B.D Dolarını denim kumaş oluşturmaktadır. Filipinler pazarındaki payımız düşük olmakla beraber, uzun vadede Türk ihracatçılarının pazar payını artıracığı düşünülmektedir.

Otomotiv Ana ve Yan Sanayi

Otomotiv Ana Ve Yan Sanayi (Yan sanayi GTİP: 4011, 4012, 4013, 40169930, 40169952, 681310, 7007, 700910, 8407, 8408, 8409, 841330, 841581, 841582, 841583, 842123, 842131, 8482, 8483, 8484, 8507, 8511, 8512, 8706, 8707, 8708, 940120)

Filipinlerde, araç parkı, 85 milyonluk nüfus gözönünde bulundurulduğunda, çok sınırlı kalmaktadır. Filipinlerin satın alma gücü paritesine göre kişi başına milli geliri 5.000 dolar civarında olduğu dikkate alındığında, bu pazarın genişlemesi beklenilmelidir. Son beş yılda piyasada bir durgunluk görülmektedir. Halkın genel araç tercihi iki ve üç tekerlekli hafif araçlara yöneliktir. Mevcut vergilendirme sisteminin de bu gelişimde etkisi bulunmaktadır.

Otomobil de KDV oranı %12 olup, otomobil yerli imalat ve ithal olmasına göre %2 ile % 60 arasında tüketim vergisine tabiidir. Tüketim vergisi aracın toptan satış fiyatından hesaplanmaktadır. 4*4, kamyonetler hariç ticari araçlar tüketim vergisine tabi değildir.

Otomobil parkı 2008 itibariyle 820.000 olup, 1.000 kişiye düşen otomobil sayısı 10'dur. Hafif ticari araçlar parkı ise 2,3 milyondur. 1.000 kişiye düşen hafif ticari araç sayısı 28'dir.

Yakıttan tasarruf için hibrid, elektrikli ve doğal gazlı araç parçalarından alınan gümrük vergisi kaldırılmıştır. Kullanılmış araç ithalinde kısıtlamalar vardır. Mevcut endüstrinin gelişimi için araç ithalat koşullarının gelecekte daha da sıkılaştırılması beklenilmektedir.

2008 yıl toplam otomobil satışları 184.225 adet, toplam araç satışı ise 221.700 adet.

Toplam otomobil satışlarına bakıldığında markalara göre 2006-2008 yıllarına ait toplam araç satışı dağılımı aşağıdaki gibidir.

Marka	2006	2007	2008	Pazar payı %
Toyota	14.103	15.418	18.425	37,9
Honda	11.614	12.888	11.088	22,8
Nissan	2.161	1.947	4.356	9,0
Hyundai	2.043	2.170	3.905	8,0
Kia	1.217	1.669	2.762	5,7
Mazda	1.627	1.792	1.710	3,5
Mitsubishi	1.126	1.179	1.663	3,4
Chevrolet	1.932	1.642	1.276	2,6
Suzuki	322	937	1.151	2,4
Ford	1.153	1.077	965	2,0

Hafif ticari araçlarda Pazar payı aşağıdaki gibidir.

Marka	2006	2007	2008	Pazar payı %
Toyota	24.155	29.673	27.490	37,0
Mitsubishi	10.831	13.203	15.270	20,6
Isuzu	7.908	9.509	9.862	13,3
Hyundai	3.415	6.088	6.298	8,5
Ford	3.876	4.386	4.765	6,4
Nissan	3.826	4.198	3.374	4,5
Honda	2.271	4.433	3.210	4,3
Kia	1.197	1.121	1.429	1,9
Chevrolet	142	370	1.123	1,5
Suzuki	1.658	1.188	1.031	1,4

Ağır araçlarda ise Pazar payı aşağıdaki gibidir.

Marka	2006	2007	2008	Pazar payı %
Mitsubishi Fuso	561	623	606	37,4
Hino	246	235	398	24,6
Nissan Diesel	267	336	342	21,1
Isuzu	236	261	239	14,7
MAN	16	16	29	1,8

Satışların aksine ülkedeki üretim göreceli olarak düşük kalmıştır. Ülkedeki yan sanayinin gelişmemiş olması dolayısıyla bu ülkede üretim konusunda uluslararası üreticiler istekli olmamışlardır. Hükümet ülkeyi bölgede bir ihraç üssü konumuna getirmek için çalışmakla birlikte bu konuda ülke, civar ülkelerin gölgesinde kalmıştır.

2006-2009 dönemine ait üretim rakamları aşağıda yer almaktadır.

Tip	2006	2007	2008	2009
Otomobil	28.433	31.422	35.988	34.468
Hafif Tic. Araç	38.913	35.231	40.786	38.112
Ağır araçlar	1.355	1.491	1.621	1.704
Toplam	68.701	68.144	78.395	74.284

Otomobil üretiminin markalara göre dağılımı

Marka	2006	2007	2008
Toyota	4.950	7.148	15.170
Honda	10.113	11.529	9.373
Mazda	5.107	5.655	4.971
Ford	5.812	4.985	4.385
Nissan	2.161	1.815	1.826
BMW	290	290	263

Hafif ticari araç üretiminin markalara göre dağılımı

Marka	2006	2007	2008
Toyota	12.876	11.388	10.800
Mitsubishi	9.937	9.868	10.600
Nissan	3.743	4.167	6.878
Isuzu	5.750	6.595	6.353
Ford	2.619	2.117	5.404
Mazda	355	623	699

Markalara göre kamyon üretimi

Marka	2006	2007	2008
-------	------	------	------

Üretici	2009	2010	2011
Hino	246	235	398
Nissan Diesel	280	356	342
Isuzu	236	261	239
Man	16	16	29
Mercedes Benz	8	-	7

Filipinlerdeki üreticiler, üretim tesislerinin yerleşim yeri ve ürettikleri modellere ilişkin bir tablo ise aşağıda yer almaktadır.

Üretici	Fabrika yeri	Modeller
BMW	Manila	3 serisi
Ford	Santa Rosa	Focus, Escape
Honda	Santa Rosa	Civic, New City
Isuzu	Manila	Highlander, Elf
Kia	Manila	Ceres
Mazda	Santa Rosa	Tribute, Mazda 3
Mitsubishi	Cainta	Adventure, L300, Pajero, Fuzion
Nissan	Santa Rosa	Cefiro, Sentra, Frontier, patrol, Urvan, x-Trail, Livina Geniss
Suzuki	Santa Rosa	Super Carry
Toyota	Santa Rosa	Vios, Camry, Corolla, Innova

Otomobil parçaları üretimi ülkedeki elektronik ve giyim sanayilerinden sonraki en büyük imalat sektörüdür. Ülke kablo, şanzıman, jant, lastik, fren, radyatör, akü, egzoz, filtre ve lamine cam konularında rekabetçi bir üretim yapısına sahiptir. Hükümet otomotiv parçası üretimini arttırmak için bir program uygulamaktadır. Ancak, ASEAN içerisinde üretilecek araçların ithal gümrük vergilerinin %5'den %0'a düşürülecek olması yerli üreticiyi olumsuz etkileyebilecektir.

2009 yılında Filipinler otomotiv ana ve yan sanayi ürünleri arasında 8708 gtip grubunda (kara taşıtları için aksam ve parçalar) 269,4 milyon ABD Doları tutarında ithalat gerçekleşmiştir. Söz konusu ürün grubu ithalatında Japonya %48,7'lik pazar payı ile ilk sırada yer almaktadır. Diğer tedarikçiler ise sırasıyla Tayland (%25,2), Endonezya (%5,8), Hong Kong (%3,9) ve Tayvan (%3)'tür. Türkiye bu ürün grubunda 22. tedarikçi olup, 2010 yılında Filipinler'e ihracatımız 246,7 bin ABD Doları tutarında olmuştur.

2009 yılında 8711 gtip grubunda (motosiklet, mopetler, motorlu bisikletler) 226,9 milyon A.B.D Doları ithalat gerçekleştirmiştir. Söz konusu ürünlerin ithalatında Tayland %36,8 lik oran ile ilk sırada yer almıştır. Endonezya(%26,3), Hindistan (%15), Çin (%11,6) ve Japonya (%4,9) diğer tedarikçilerdir. 2009 ve 2010 yıllarında Türkiye'nin Filipinler'e ihracatı olmamakla beraber uzun vadede ihracat potansiyelimizin olduğu düşünülmektedir.

Petrol Ürünleri

Petrol Ürünleri(GTİP: 2710)

Petrol rafinerilerinin ana ürünleri, petrokimyasal ürünler, asfalt, mazot, fuel oil, benzin, gaz yağı, sıvılaştırılmış petrol gazı, kayağarlaştırıcı maddeler, parafin ve katrandır. Tüpraş Türkiye'de petrol ürünleri üretimi konusunda tek üretici olup; Türkiye genelinde 36 çeşit petrol ürününün tedarikini yapmaktadır. Tüpraş yıllık 28,1 milyon tonluk rafinaj ve 50 bin tonluk petrokimya kapasitesine sahiptir.

Filipinler'in petrol ürünleri ve yağları ithalatı 2009 yılında 3,2 milyar ABD Doları tutarında olmuştur. Ülkenin, dünya toplam ithalatındaki payı %0,7'dir. Filipinler ithalatın %30,3'ünü Singapur'dan yapmaktadır. Tayvan (%21,8), Kore %21,1, Japonya %8,3 ve Çin (%7,6) diğer önemli tedarikçilerdir. 2009 yılında Türkiye'nin bu ürünlerde Filipinlere ihracatı 460,1 bin A.B.D Doları olarak gerçekleşmiş olup, öne çıkan ürünler fuel oil ve gaz oil olmuştur.

Diğer taraftan, ihracatımız açısından önemli olabilecek sektör ve pazarlanması muhtemel ürünlere aşağıda belirtilen ürün gruplarının da ilave edilmesinin yararlı olacağı düşünülmektedir.

Tarım Alet ve Makineleri

Tarım Alet ve Makineleri (GTİP:8701)

Traktörler

Tarım, Filipinler ekonomisinin en önemli sektörlerinden birisidir. Sektörün gelişimi beraberinde tarım makinelerine olan talebi de artırmıştır. Filipinler, 2009 yılında 11,3 milyon A.B.D Doları traktör ithalatı gerçekleştirmiştir. %24,5 oranla Japonya 1. tedarikçi olup, bunu sırasıyla Almanya %20,9, A.B.D %15,4, Brezilya %14,1, İngiltere %4,4 izlemektedir.

2009 yılında, Türkiye Filipinlere 1,4 milyon A.B.D Doları tutarında traktör ihracatı gerçekleştirmiş olup, Türkiye 10. tedarikçidir. 2010 yılında ise söz konusu ülkeye 1,5 milyon A.B.D Doları tutarında traktör ihracatı yapılmıştır. Filipinler traktör pazarın büyüklüğü orta düzeydedir. Bu nedenle Türk firmalarının uygun tanıtım ve pazarlama stratejileriyle pazar payını artırabileceği düşünülmektedir.

Filipinler - Düzenlenen Önemli Fuarlar

Bireysel Katılımda Devlet Desteği Olan Fuarlar

"Philconstruct 2011: 21 inci Filipinler (Manila - Kasım/Her Yıl)

İnşaat, Yapı Makineleri, HVAC-R, Madencilik, İç Dekorasyon
Web Sitesi : <http://www.philconstruct.com>

"<http://www.citem.com.ph> (manila - Ekim/Her Yıl)

"Güzel Sanatlar&El Sanatları; Yatak & Banyo Dekorasyon;
Web Sitesi : <http://www.manilafame.com>

20 nci Asya Gıda Fuarı ve Gıda Hizmetleri 2011 (AFEX 2011) (Manila - Eylül/Her Yıl)

Gıda Malzemeleri, Gıda
Web Sitesi : <http://www.afex.com.ph>

CEBUNEXT: Cebu Uluslararası Mobilya ve Mefruşat Fuarı (Cebu - Mart/Her Yıl)

Mobilya
Web Sitesi : <http://www.furniturecebu.com>; www.cebunext.com

Dünya Gıda Fuarı 2011 (WOFEX) (Manila - Ağustos/Her Yıl)

Gıda ve Gıda Malzemeleri
Web Sitesi : <http://www.wofex.com>

Filipinler Uluslararası Eko Fuarı (PINES) (Manila - Ağustos/Her Yıl)

Çevresel Ürünler ve Belirtilen Kategorilerde Teknolojiler
Web Sitesi : <http://www.pines.com.ph>

MFI - Manila F.A.M.E. International (Manila - Nisan/Her Yıl)

Hediyelik Eşya, Saat, Mücevher, Mobilya Ve İç Dizayn
Web Sitesi : <http://http://www.manilafame.com/>

MFI - Manila F.A.M.E. International (Manila - Ekim/Her Yıl)

Hediyelik Eşya, Saat, Mücevher, Mobilya Ve İç Dizayn
Web Sitesi : <http://http://www.citem.com.ph>

Manila Gıda ve İçecek Fuarı (MAFBEX) (Manila - Haziran/Her Yıl)

Gıda, İçecek
Web Sitesi : <http://www.worldbex.com>

Manila NOW: Filipinler Uluslararası Mobilya Sergisi (Manila - Mart/Her Yıl)

Mobilya
Web Sitesi : <http://www.pifshow.com>; www.cfip.ph

Uluslararası Gıda Fuarı (IFEX 2011) (Manila - Mayıs/Her Yıl)

Gıda
Web Sitesi : <http://www.ifexphilippines.com>

Uluslararası Manila F.A.M.E (Manila - Nisan/Her Yıl)

"Güzel Sanatlar&El Sanatları; Yatak & Banyo Dekorasyon;
Web Sitesi : <http://www.manilafame.com>